

Oslo Arbeiderparti

Årsmøtet 12. og 13. mars 2021

**Årsmøtehefte 5
Innkomne forslag innen 7. nov. 2020**

2	3.1. Helse og velferd	3
3	3.1.1. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! // Korsvoll Arbeiderpartilag	3
4	3.1.2. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! // Ellingsrud AP-lag	4
5	3.1.3. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! // Bygdøy Frogner	
6	Arbeiderpartilag	5
7	3.1.4. Ullevål sykehus som eget temamøte i representantskapet // Bekkelaget Arbeiderpartilag og	
8	Nordstrand Arbeiderpartilag	6
9	3.1.5. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! //Ullern Ap-lag	6
10	3.1.6. Hjertestartere i kommunale idrettsanlegg // Grorud Arbeiderpartilag	7
11	3.1.7. Styrking av tannhelsetjenesten // Grønland Tøyen Gamlebyen Arbeiderpartilag	8
12	3.1.8. Utvidelse av foreldrepermisjon // Grønland Tøyen Gamlebyen Arbeiderpartilag.....	8
13	3.2. Arbeidsliv, næring og klima	9
14	3.2.1. Statlige arbeidsplasser må beholdes i Oslo // Klemetsrud Arbeiderpartilag	9
15	3.2.2. Kommentarer til utkast partiprogram // Forum for grønn vekst	9
16	3.2.3. Uttalelse vedrørende hjemmekontor // Fagbevegelsens partilag	11
17	3.3. Byutvikling	12
18	3.3.1. Nytt Oslo fengsel i innenfor Oslos bygrense // Klemetsrud Arbeiderpartilag	12
19	3.4. Internasjonal politikk og forsvar	13
20	3.4.1. Arbeiderpartiet må anskueliggjøre forsvarspaktens politiske innhold ovenfor land som Polen,	
21	Ungarn og Tyrkia // Bygdøy-Frogner Arbeiderpartilag	13
22	3.4.2. Norge må støtte FNs vedtak om FORBUD MOT ATOMVÅPEN // Bygdøy-Frogner	
23	Arbeiderpartilag	14
24	3.4.3. ØKT BISTAND TIL JEMEN // Internasjonalt Forum:	14
25	3.4.4. STOPP KINAS UNDERTRYKKELSE AV UIGURENE // Internasjonalt Forum	15
26	3.4.5. Frihet for fengslede sosialdemokrater i Tyrkia // Bygdøy-Frogner Arbeiderpartilag	15
27	3.4.6. Frihet for fengslede sosialdemokrater i Tyrkia // Ellingsrud Arbeiderpartilag	16
28	3.4.7. INTERMEDIATE NUCLEAR FORCE (INF)AVTALEN MÅ REFORHANDLES OG	
29	GJENNOPPRETTES // Internasjonalt Forum:	17
30	3.4.8. PALESTINA – ISRAEL // Internasjonalt Forum.....	17
31	3.4.9. INTERNASJONAL RETT // Internasjonalt Forum	17
32	3.4.10. Norge bør slutte seg til FNs atomvåpenforbud // AUF i Oslo	18
33	3.5. Antirasisme	19
34	3.5.1. Sosialdemokratisk antirasisme // Hasle krets lag av DnA, Arbeiderpartiets studentlag, Veitvet	
35	Linderud Arbeiderpartilag og Næringspolitisk forum.	19
36	3.5.2. Black lives matter // AUF i Oslo	20
37	3.5.3. Tiltak mot rasisme // Grønland Tøyen Gamlebyen Arbeiderpartilag	21
38	3.6. Boligpolitikk	22
39	3.6.1. En mer rettferdig modell for rentefradrag // Grønland Tøyen Gamlebyen Arbeiderpartilag	22
40	3.7. Forslag til programforslaget	23
41	3.7.1. Vestre Aker Arbeiderpartilag	23
42	3.7.2. Bekkelaget arbeiderpartilag	23
43	3.7.3. Forum for grønn vekst.	24

Partistyrets innstilling:

Forslag 3.1.1. til 3.1.5: Det vises til representantskapets vedtak 16. februar 2021, Oslo trenger sykehus på Aker, Ullevål og Gaustad. Forslagene ses på som ferdigbehandlet.

3.1.6, 3.2.1, 3.3.1 oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker.

Forslag 3.1.7, 3.1.8, 3.2.2, 3.2.3, 3.4.1. til 3.4.10, 3.5.1, til 3.5.3, 3.6.1 sendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag 3.7.1. til 3.7.3 oversendes redaksjonskomiteene til orientering. Komiteen bes ikke om å skrive konkrete endringsforslag til programforslaget.

3.1. Helse og velferd

3.1.1. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! // Korsvoll Arbeiderpartilag

Bakgrunn:

«Da koronakrisen traff Norge kunne regjeringen mobilisere vårt viktigste forsvar: Vår felles helsetjeneste. Verdien er tydelig når vi ser ut i verden. Land med offentlige helsetjenester er klart bedre på å takle epidemier. (...) Koronakrisen kom med en tydelig advarsel: at vi ikke må skusle bort verdien av en helsetjeneste som hjelper alle når krisen rammer.» Sitatet er hentet fra Ingvild Kjerks innlegg i Dagsavisen 7. juli i år. Pandemien i 2020 viser at vi trenger sterke og velfungerende offentlige sykehus, der faglige begrunnelser står over snevre bedriftsøkonomiske betraktninger. Det samme må gjelde i spørsmålet om framtidens sykehusstruktur i Oslo. Her må vi særlig være på vakt for å sikre store nok arealer og kapasitet i spesialisthelsetjenesten, ikke bare for framtidens pasienter i en by som stadig vokser, men også for utdanning av framtidens leger, sykepleiere og annet helt nødvendig fagpersonell og med plass og mennesker til å sikre god forskningsinnsats innen en lang rekke medisinske fagfelt.

Helse Sør-Øst (HSØ) har stått bak utbyggingen av flere sykehus i østlandsområdet, som allerede ved åpningen var for små for nedslagsområdets behov og som har hatt en uhensiktsmessig utforming i forhold til effektiv drift. Med HSØ sine planer for Oslo, som innebærer nedleggelse av Ullevål sykehus og bygging av et kompakt gigantsykehus i høyden på Gaustad, står HSØ i fare for å gjøre samme feil også her i Oslo.

Nye Gaustad må stanses nå, før det gjøres uopprettelig skade på strukturen for de offentlige sykehusene i Oslo. En trinnvis utbygging på Ullevål vil i større grad kunne sikre framtidens behov for lokaler til god pasientbehandling og nye behandlingsformer enn det et nytt storsykehus på Gaustad kan gjøre, der kapasiteten vil være sprengt allerede ved åpningen, og der det ikke er rom for ytterligere utvidelser. Samtidig vil en slik trinnvis utbygging sikre en videreføring av dagens drift på Rikshospitalet og sikre at lands- og regionfunksjoner kan videreføres og videreutvikles og ikke forstyrres av riving av deler av sykehuset, midlertidig flytting av aktiviteter og beliggenhet på en byggeplass i mer enn ti år.

Framtidsrettet sykehusarkitektur har de senere årene dreid vekk fra ideologien som HSØ har brukt som fundament for de siste sykehusutbyggingene i østlandsområdet. Nå mener fagekspertisen på feltet at framtidens sykehus må bygges på tomter med god plass, og at sykehusene må ha kapasitet til å kunne ta imot store mengder pasienter i forbindelse med større ulykker, beredskapssituasjoner, naturkatastrofer og pandemier. Dermed må også gode offentlige sykehus være store og fleksible nok for å kunne møte framtidens behov.

Det er nå på tide å lytte til fagekspertisen og til fagforeningene til tjue tusen ansatte ved Oslos sykehus!

Oslo Arbeiderparti mener at:

- Pandemien i 2020 viser store svakheter ved planene om å legge ned Ullevål sykehus og bygge nytt storsykehus på Gaustad, basert på utbygging i høyden på en trang tomt.

- Dagens driftsmodell med seks større lokaliteter for Oslo Universitetssykehus er pr. i dag ikke tilstrekkelig og forsvarlig utredet, med tanke på fortsatt drift og utbygging ved samtlige lokaliteter.

- Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres som en del av den framtidige sykehusstrukturen i Oslo, som lokalsykehus for store deler av Oslo og med regionale og nasjonale funksjoner som i dag.

- Fagmiljøet innen akuttmedisin og traumebehandling ved Ullevål sykehus, som i dag har ansvaret for tunge, nasjonale oppgaver på sitt felt, skal videreføres som samlet fagmiljø og ikke splittes opp på flere sykehus.

- Rikshospitalet skal videreføres i sin nåværende form som et spesialsykehus for hele landet.

- Aker sykehus gjenreises som lokalsykehus for hele Groruddalen med storbylegevakt. Denne utbyggingen må ikke holdes som gissel for annen utbygging.

- Utbyggingsplanene for Oslos sykehus gjennomføres gradvis og på en slik måte at det ikke oppstår vesentlige eller langvarige brudd i driften, og at det dermed ikke blir nødvendig å gjøre seg avhengig av private helseaktører eller midlertidige bygg i ombyggings- og utbyggingstiden.

Forslaget er ført i pennen av:

Marit Nybakk, Ole Jacob Kjendlie, Bente Christensen, Stine Haram, Gro Balas og Tove Strand.

Medlemmene i Korsvoll Arbeiderpartilag har fått tilsendt forslaget på e-post og det har kommet følgende innspill i tillegg:

- Korsvoll-laget er bekymret for trafikkavviklingen ved forslaget vi har sett for utbyggingen av Gaustad-tomten. Ved krisesituasjoner er det viktig med alternative omkjøringsmuligheter, og tilknytningen til ring 3 er en sårbar løsning.

- Korsvoll-laget er bekymret for om økonomien som ligger til grunn for nye Gaustad er basert på realistiske forutsetninger.

- Medlemmene støtter uttalelsen.

3.1.2. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! // Ellingsrud AP-lag

Bakgrunn:

«Da koronakrisen traff Norge kunne regjeringen mobilisere vårt viktigste forsvar: Vår felles helsetjeneste. Verdien er tydelig når vi ser ut i verden. Land med offentlige helsetjenester er klart bedre på å takle epidemier. (...) Koronakrisen kom med en tydelig advarsel: at vi ikke må skusle bort verdien av en helsetjeneste som hjelper alle når krisen rammer.»

Sitatet er hentet fra Ingvild Kjerks innlegg i Dagsavisen 7. juli i år. Pandemien i 2020 viser at vi trenger sterke og velfungerende offentlige sykehus, der faglige begrunnelser står over snevre bedriftsøkonomiske betraktninger. Det samme må gjelde i spørsmålet om framtidens sykehusstruktur i Oslo. Her må vi særlig være på vakt for å sikre store nok arealer og kapasitet i spesialisthelsetjenesten, ikke bare for framtidens pasienter i en by som stadig vokser, men også for utdanning av framtidens leger, sykepleiere og annet helt nødvendig fagpersonell og med plass og mennesker til å sikre god forskningsinnsats innen en lang rekke medisinske fagfelt.

Helse Sør-Øst (HSØ) har stått bak utbyggingen av flere sykehus i østlandsområdet, som allerede ved åpningen var for små for nedslagsområdets behov og som har hatt en uhensiktsmessig utforming i forhold til effektiv drift. Med HSØ sine planer for Oslo, som innebærer nedleggelse av Ullevål sykehus og bygging av et kompakt gigantsykehus i høyden på Gaustad, står HSØ i fare for å gjøre samme feil også her i Oslo.

Nye Gaustad må stanses nå, før det gjøres uopprettelig skade på strukturen for de offentlige sykehusene i Oslo. En trinnvis utbygging på Ullevål vil i større grad kunne sikre framtidens behov for lokaler til god pasientbehandling og nye behandlingsformer enn det et nytt storsykehus på Gaustad kan gjøre, der kapasiteten vil være sprengt allerede ved åpningen, og der det ikke er rom for ytterligere utvidelser. Samtidig vil en slik trinnvis utbygging sikre envidereføring av dagens drift på Rikshospitalet og sikre at lands- og regionfunksjoner kan videreføres og videreutvikles, og ikke forstyrres av riving av deler av sykehuset, midlertidig flytting av aktiviteter og beliggenhet på en byggeplass i mer enn ti år.

Framtidsrettet sykehusarkitektur har de senere årene dreid vekk fra ideologien som HSØ har brukt som fundament for de siste sykehusutbyggingene i østlandsområdet. Nå mener fagekspertisen på feltet at framtidens sykehus må bygges på tomter med god plass, og at sykehusene må ha kapasitet til å kunne ta imot store mengder pasienter i forbindelse med større ulykker, beredskapssituasjoner, naturkatastrofer og pandemier. Dermed må også gode offentlige sykehus være store og fleksible nok for å kunne møte framtidens behov.

Det er nå på tide å lytte til fagekspertisen og til fagforeningene til mer enn tjue tusen ansatte ved Oslos sykehus!

Oslo Arbeiderparti mener at:

- pandemien i 2020 viser store svakheter ved planene om å legge ned Ullevål sykehus og bygge nytt storsykehus på Gaustad, basert på utbygging i høyden på en trang tomt.
- dagens driftsmodell med seks større lokaliteter for Oslo Universitetssykehus er pr. i dag ikke tilstrekkelig og forsvarlig utredet, med tanke på fortsatt drift og utbygging ved samtlige lokaliteter.
- fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres som en del av den framtidige sykehusstrukturen i Oslo, som lokalsykehus for store deler av Oslo og med regionale og nasjonale funksjoner som i dag.
- fagmiljøet innen akuttmedisin og traumebehandling ved Ullevål sykehus, som i dag har ansvaret for tunge, nasjonale oppgaver på sitt felt, skal videreføres som samlet fagmiljø og ikke splittes opp på flere sykehus.
- Rikshospitalet skal videreføres i sin nåværende form som et spesialsykehus for hele landet.
- Aker sykehus gjenreises som lokalsykehus for hele Groruddalen med storbylegevakt. Denne utbyggingen må ikke holdes som gissel for annen utbygging.
- utbyggingsplanene for Oslos sykehus gjennomføres gradvis og på en slik måte at det ikke oppstår vesentlige eller langvarige brudd i driften, og at det dermed ikke blir nødvendig å gjøre seg avhengig av private helseaktører eller midlertidige bygg i ombyggings- og utbyggingstiden.

3.1.3. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! **// Bygdøy Frogner Arbeiderpartilag**

Bakgrunn:

«Da koronakrisen traff Norge kunne regjeringen mobilisere vårt viktigste forsvar: Vår felles helsetjeneste. Verdien er tydelig når vi ser ut i verden. Land med offentlige helsetjenester er klart bedre på å takle epidemier. (...) Koronakrisen kom med en tydelig advarsel: at vi ikke må skusle bort verdien av en helsetjeneste som hjelper alle når krisen rammer.» Sitatet er hentet fra Ingvild Kjerkskott innlegg i Dagsavisen 7. juli i år. Pandemien i 2020 viser at vi trenger sterke og velfungerende offentlige sykehus, der faglige begrunnelser står over snevre bedriftsøkonomiske betraktninger. Det samme må gjelde i spørsmålet om framtidens sykehusstruktur i Oslo. Her må vi særlig være på vakt for å sikre store nok arealer og kapasitet i spesialisthelsetjenesten, ikke bare for framtidens pasienter i en by som stadig vokser, men også for utdanning av framtidens leger, sykepleiere og annet helt nødvendig fagpersonell og med plass og mennesker til å sikre god forskningsinnsats innen en lang rekke medisinske fagfelt.

Helse Sør-Øst (HSØ) har stått bak utbyggingen av flere sykehus i østlandsområdet, som allerede ved åpningen var for små for nedslagsområdets behov og som har hatt en uhensiktsmessig utforming i forhold til effektiv drift. Med HSØ sine planer for Oslo, som innebærer nedleggelse av Ullevål sykehus og bygging av et kompakt gigantsykehus i høyden på Gaustad, står HSØ i fare for å gjøre samme feil også her i Oslo.

Nye Gaustad må stanses nå, før det gjøres uopprettelig skade på strukturen for de offentlige sykehusene i Oslo. En trinnvis utbygging på Ullevål vil i større grad kunne sikre framtidens behov for lokaler til god pasientbehandling og nye behandlingsformer enn det et nytt storsykehus på Gaustad kan gjøre, der kapasiteten vil være sprengt allerede ved åpningen, og der det ikke er rom for ytterligere utvidelser. Samtidig vil en slik trinnvis utbygging sikre envidereføring av dagens drift på Rikshospitalet og sikre at lands- og regionfunksjoner kan videreføres og videreutvikles og ikke forstyrres av riving av deler av sykehuset, midlertidig flytting av aktiviteter og beliggenhet på en byggeplass i mer enn ti år.

Framtidsrettet sykehusarkitektur har de senere årene dreid vekk fra ideologien som HSØ har brukt som fundament for de siste sykehusutbyggingene i østlandsområdet. Nå mener fagekspertisen på feltet at framtidens sykehus må bygges på tomter med god plass, og at sykehusene må ha kapasitet til å kunne ta imot store mengder pasienter i forbindelse med større ulykker, beredskapssituasjoner, naturkatastrofer og pandemier. Dermed må også gode offentlige sykehus være store og fleksible nok for å kunne møte framtidens behov.

Det er nå på tide å lytte til fagekspertisen og til fagforeningene til tjue tusen ansatte ved Oslos sykehus!

Oslo Arbeiderparti mener at:

- pandemien i 2020 viser store svakheter ved planene om å legge ned Ullevål sykehus og bygge nytt storsykehus på Gaustad, basert på utbygging i høyden på en trang tomt.
- dagens driftsmodell med seks større lokaliteter for Oslo Universitetssykehus er pr. i dag ikke tilstrekkelig og forsvarlig utredet, med tanke på fortsatt drift og utbygging ved samtlige lokaliteter.
- fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres som en del av den framtidige sykehusstrukturen i Oslo, som lokalsykehus for store deler av Oslo og med regionale og nasjonale funksjoner som i dag.
- fagmiljøet innen akuttmedisin og traumebehandling ved Ullevål sykehus, som i dag har ansvaret for tunge, nasjonale oppgaver på sitt felt, skal videreføres som samlet fagmiljø og ikke splittes opp på flere sykehus.
- Rikshospitalet skal videreføres i sin nåværende form som et spesialsykehus for hele landet.
- Aker sykehus gjenreises som lokalsykehus for hele Groruddalen med storbylegevakt. Denne utbyggingen må ikke holdes som gissel for annen utbygging.
- utbyggingsplanene for Oslos sykehus gjennomføres gradvis og på en slik måte at det ikke oppstår vesentlige eller langvarige brudd i driften, og at det dermed ikke blir nødvendig å gjøre seg avhengig av private helseaktører eller midlertidige bygg i ombyggings- og utbyggingstiden.

Forslaget er ført i pennen av:

Marit Nybakk, Ole Jacob Kjendlie, Bente Christensen, Stine Haram, Gro Balas og Tove Strand.

3.1.4. Ullevål sykehus som eget temamøte i representantskapet // Bekkelaget Arbeiderpartilag og Nordstrand Arbeiderpartilag

Oslo Arbeiderpartis representantskap har tidligere uttalt stor skepsis til nedleggelsen av Ullevål sykehus. Denne skepsisen er blitt ytterligere forsterket i den pandemisituasjonen vi nå befinner oss. Fra faglig hold er det en uttalt skepsis til et gigantsykehus på Gaustad, som lett kan bli satt ut av spill i en pandemisituasjon.

Vi ber derfor om at det nå legges opp til et eget representantskapsmøte der alle sider av denne saken behandles. Videre foreslår vi at Oslo Arbeiderpartis endelige standpunkt vedtas av representantskapet og at bystyregruppa og andre organer i Arbeiderpartiet forholder seg til vedtaket som da blir fattet.

3.1.5. Fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres! //Ullern Ap-lag

Bakgrunn:

«Da koronakrisen traff Norge, kunne regjeringen mobilisere vårt viktigste forsvar: Vår felles helsetjeneste. Verdien er tydelig når vi ser ut i verden. Land med offentlige helsetjenester er klart bedre på å takle epidemier. (...) Koronakrisen kom med en tydelig advarsel: at vi ikke må skusle bort verdien av en helsetjeneste som hjelper alle når krisen rammer.»

Sitatet er hentet fra Ingvild Kjerksøls innlegg i Dagsavisen 7. juli i år. Pandemien i 2020 viser at vi trenger sterke og velfungerende offentlige sykehus, der faglige begrunnelser står over snevre bedriftsøkonomiske betraktninger. Det samme må gjelde i spørsmålet om framtidens sykehusstruktur i Oslo. Her må vi særlig være på vakt for å sikre store nok arealer og kapasitet i spesialisthelsetjenesten, ikke bare for framtidens pasienter i en by som stadig vokser, men også for utdanning av framtidens leger, sykepleiere og annet helt nødvendig fagpersonell og med plass og mennesker til å sikre god forskningsinnsats innen en lang rekke medisinske fagfelt.

Helse Sør-Øst (HSØ) har stått bak utbyggingen av flere sykehus i østlandsområdet, som allerede ved åpningen var for små for nedslagsområdets behov og som har hatt en uhensiktsmessig utforming i forhold til effektiv drift. Med HSØ sine planer for Oslo, som innebærer nedleggelse av Ullevål sykehus

og bygging av et kompakt gigantsykehus i høyden på Gaustad, står HSØ i fare for å gjøre samme feil også her i Oslo.

Nye Gaustad må stanses nå, før det gjøres uopprettelig skade på strukturen for de offentlige sykehusene i Oslo. En trinnvis utbygging på Ullevål vil i større grad kunne sikre framtidens behov for lokaler til god pasientbehandling og nye behandlingsformer enn det et nytt storsykehus på Gaustad kan gjøre, der kapasiteten vil være sprengt allerede ved åpningen, og der det ikke er rom for ytterligere utvidelser. Samtidig vil en slik trinnvis utbygging sikre en videreføring av dagens drift på Rikshospitalet og sikre at lands- og regionfunksjoner kan videreføres og videreutvikles og ikke forstyrres av riving av deler av sykehuset, midlertidig flytting av aktiviteter og beliggenhet på en byggeplass i mer enn ti år.

Framtidsrettet sykehusarkitektur har de senere årene dreid vekk fra ideologien som HSØ har brukt som fundament for de siste sykehusutbyggingene i østlandsområdet. Nå mener fagekspertisen på feltet at framtidens sykehus må bygges på tomter med god plass, og at sykehusene må ha kapasitet til å kunne ta imot store mengder pasienter i forbindelse med større ulykker, beredskapssituasjoner, naturkatastrofer og pandemier. Dermed må også gode offentlige sykehus være store og fleksible nok for å kunne møte framtidens behov.

Det er nå på tide å lytte til fagekspertisen og til fagforeningene til tjue tusen ansatte ved Oslos sykehus!

Oslo Arbeiderparti mener at:

- pandemien i 2020 viser store svakheter ved planene om å legge ned Ullevål sykehus og bygge nytt storsykehus på Gaustad, basert på utbygging i høyden på en trang tomt.
- dagens driftsmodell med seks større lokaliteter for Oslo Universitetssykehus er pr. i dag ikke tilstrekkelig og forsvarlig utredet, med tanke på fortsatt drift og utbygging ved samtlige lokaliteter.
- fortsatt drift ved og videreutvikling av Ullevål sykehus må sikres som en del av den framtidige sykehusstrukturen i Oslo, som lokalsykehus for store deler av Oslo og med regionale og nasjonale funksjoner som i dag.
- fagmiljøet innen akuttmedisin og traumebehandling ved Ullevål sykehus, som i dag har ansvaret for tunge, nasjonale oppgaver på sitt felt, skal videreføres som samlet fagmiljø og ikke splittes opp på flere sykehus.
- Rikshospitalet skal videreføres i sin nåværende form som et spesialisert sykehus for hele landet.
- Aker sykehus gjenreises som lokalsykehus for hele Groruddalen med storbylegevakt. Denne utbyggingen må ikke holdes som gissel for annen utbygging.
- utbyggingsplanene for Oslos sykehus gjennomføres gradvis og på en slik måte at det ikke oppstår vesentlige eller langvarige brudd i driften, og at det dermed ikke blir nødvendig å gjøre seg avhengig av private helseaktører eller midlertidige bygg i ombyggings- og utbyggingsstiden.

Forslaget er ført i pennen av:

Marit Nybakk, Ole Jacob Kjendlie, Bente Christensen, Stine Haram, Gro Balas og Tove Strand.

3.1.6. Hjerterstartere i kommunale idrettsanlegg // Grorud Arbeiderpartilag

Kommunale idrettsanlegg i Oslo har ikke hjerterstartere, det er opp til hvert enkelt idrettslag som bruker anleggene å ha tilgjengelige hjerterstartere.

Oslo har god beredskap og kort responstid på ambulanser, men ved hjerterstart er hvert minutt viktig for en lykkelig utgang.

Alle hjerterstartere registreres i nasjonalt hjerterstarterregister, AMK-sentralene vil alltid be de som melder inn hjerterstart om å hente nærmeste hjerterstarter i påvente av ambulanse.

Ved å utstyre kommunale idrettsanlegg med hjerterstartere vil man ikke bare gi en trygghet til de som bruker anleggene, man vil også markant øke tilgjengelige hjerterstartere for byens befolkning.

Alle kommunale idrettsanlegg driftes av lokale idrettslag regulert av en driftsavtale mellom laget og Oslo kommune ved Bymiljøetaten. Tilsyn og vedlikehold av hjerterstartere kan legges inn i slike avtaler.

Forslag til vedtak:

Alle kommunale idrettsanlegg i Oslo utstyres med hjerterstartere.

3.1.7. Styrking av tannhelsetjenesten // Grønland Tøyen Gamlebyen
Arbeiderpartilag

Arbeiderpartiet vil ha en umiddelbar utvidelse av den offentlige tannhelsetjenesten:

- At tannhelseutgifter skal dekkes av egenandelsordningen
 - På sikt utvide den offentlige tannhelsetjenesten
- Forslag til vedtak: Oslo AP vedtar uttalelsen og eventuelt sender uttalelsen til programkomiteen

3.1.8. Utvidelse av foreldrepermisjon // Grønland Tøyen Gamlebyen
Arbeiderpartilag

Foreldrepermisjonsordningen er et brennhett diskusjonstema i sosiale medier. Alle skanser vil uansett kunne støtte helhjerta opp om en utvidelse fra 10 måneder med full lønn til 12 måneder med full lønn. Dette kunne blitt en populær valgkampsak som vil gi familier mer frihet.

Arbeiderpartiet vil:

- Utvide foreldrepermisjonsordningen til et helt år med full lønn.

Forslag til vedtak: Oslo AP vedtar uttalelsen og eventuelt sender uttalelsen til programkomiteen.

3.2. Arbeidsliv, næring og klima

3.2.1. Statlige arbeidsplasser må beholdes i Oslo // Klemetsrud Arbeiderpartilag

Bakgrunn:

Det tar tid å bygge opp fagmiljøer, og det er av betydning at man klarere å beholde dem når fagmiljøene er etablert. Samtlige departementer er lokalisert i Oslo, og veldig mange direktorater og andre statlige virksomheter er det samme.

Det er vesentlig at vi beholder de statlige arbeidsplassene i Oslo, både med tanke på ivareta fagmiljøene, men også sett i lys i arbeidsledighetskrisen som følge av pandemien. Videre bør man i større grad lokalisere direktorater og andre statlige virksomheter i områder med levekårsutfordringer, særlig Søndre Nordstrand og Groruddalen, og bruke disse arbeidsplassene som del av helhetlig områdeutvikling.

Forslag:

Statlige arbeidsplasser må beholdes i Oslo

3.2.2. Kommentarer til utkast partiprogram // Forum for grønn vekst

Oslo Arbeiderparti berømmer programkomiteen for utkastet til partiprogram 2021-2025. Budskapet er sterkt, klart og gjenkjennelig, og angir samtidig nye løsninger på nye (og gamle) utfordringer. Vårt innspill fokuserer på klima og natur. Det fastslås innledningsvis i utkastet at "Natur- og klimapolitikk må bli en ramme rundt all annen politikk." Innledningen på utenrikskapittelet slår fast at "jordas tåleevne er en absolutt ramme for vår politikk". Utkastet anerkjenner at naturkrisen er like alvorlig som klimakrisen, og at de to er tett sammenvevd.

Formuleringer som disse forplikter. Klima- og naturkrisen må håndteres med kraft og overbevisning, og på en måte som bygger et bedre samfunn, med trygge jobber, gode velferdosordninger og mindre ulikhet. Mens høyresiden snakker om hvordan de skal løse klimakrisen ved å skape verdier, må vår bevegelse levere klimaløsninger som folk er med på og som får dem til å føle seg inkludert og verdifulle. Det er ikke godt nok reflektert i dagens programutkast. Vi vil derfor spille inn tiltak som vil styrke klima- og natur innenfor alle saksfelt, og virkeliggjøre formuleringen om at planetens tåleevne skal være omrisset for arbeiderbevegelsens samfunnsprosjekt i de avgjørende årene vi går inn i nå.

I) Gi klima og natur høyeste prioritering Klima- og naturomstillingen vil kreve tett og kontinuerlig politisk oppfølging og fokus for å lykkes. Det er en sak som må inn på topp-tre listen over regjeringens prioriteringer. Forankret i SMK må statsministeren og alle statsråder eie "det rettferdige og effektive" grønne omstillingsprosjektet, nasjonalt og internasjonalt. Tekst i denne retning bør innpasses i innledende deler av programmet, i klimadelen og under spesifikke saksfelt.

II) Klima- og natur som absolutt ramme for all politikk må gjennomsyre alle kapitlene i programmet. Til tross for at klima og natur skal være rammen for all politikk inneholder ikke alle deler av programmet tiltak eller omtale av disse sakene. Arbeiderpartiet vil-delen av økonomikapittelet fra linje 215 og framover sier ingenting om bruk av økonomiske virkemidler for å nå klima- og naturmål. Som et minimum bør et oppsummerende punkt inkluderes: "Øke CO2-avgiften raskt og forutsigbart for å bidra til å nå klimamålene, og systematisk og effektiv bruk av skatte- og avgiftssystemet for å nå klima- og naturmål." Statens pensjonsfond utland (SPU) er kanskje Norges viktigste instrument, og det er allerede ledende på bærekraft. Vi anbefaler at denne profilen styrkes ytterligere gjennom et nytt punkt under 'Arbeiderpartiet vil' om SPU: "Anmode Norges Bank om å utrede tilnærming til og konsekvensene av å gjøre SPUs investeringsportefølje fullt ut kompatibel med klimamålene i Paris-avtalen samt globale natur- og biomangfoldsmål innen 2030." Flere virkemidler for lavutslippsløsninger

404 bør også inkluderes, for eksempel gjennom forskning og utvikling, utdanning og regulatoriske og
405 finansielle initiativer.

406 • III) Flere tiltak for å skape en rettferdig og effektiv grønn omstilling. Vi savner tiltak i
407 programmet for hvordan de overordnede ambisjonene skal oppnås i praksis, på en måte som snur det
408 som kan oppleves som klimaulemper til klimafordeler for folk i hele landet. Karbonavgift til fordeling
409 kan være et kraftfullt virkemiddel, men vi foreslår også andre tiltak som omstillingspakker for
410 arbeidstakere og bedrifter for å trygge arbeidstakere i en omstilling som kan oppleves som usikker.
411 Dette fordrer også en retorisk justering, f.eks justering av tekst på linje 157 til "Vi trenger en rettferdig
412 og effektiv klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber. På linje 304 bør oppsummeringen av hva
413 grønn omstilling fordrer inkludere tekst om "effektive regulatoriske og økonomiske incentiver".
414 Likeledes bør det slås klart fast at Ap vil satse på fornybar energiproduksjon både som næring i seg
415 selv, og som middel for å elektrifisere samfunnet og legge grunnlag for ny industrireisning.

416 • IV) Store vyer fordrer sterke virkemidler, men de som foreslås står ikke i forhold til
417 utfordringen. Økningen av CO2-avgiften som foreslås er positiv, men bør også inneholde en
418 signifikant første økning fra 1 januar 2022, og den årlige økningen bør videreføres også frem mot
419 2050. (Fra linje 270) På transportsektoren bør det gjøres klart at stramme reguleringer må tas i bruk
420 for å gjøre personbilparken utslippsfri innen 2035 og all veitrafikk innen 2040. Det bør også sies i
421 klartekst at 2030-målene skal nås, og at tilstrømming i virkemiddelbruken derfor kan bli nødvendig i
422 perioden. Vi bør fastslå at vi skal jobbe sammen med EU for å sikre vår felles måloppnåelse, bl.a. når
423 det gjelder CO2-toll på varer som ikke overholder miljøstandarder og systematisk innstramning i
424 kvoteregimet.

425 • V) Rammevilkårene for petroleumssektoren må justeres. Dagens rammevilkår innebærer høy
426 risiko fordi staten overtar det meste av investeringsrisikoen fra selskapene. Dersom vi skal utnytte
427 fordelene petroleumssektoren har gitt oss til å bli lokomotivet i vår grønne omstilling, må
428 rammevilkårene i sektoren vris mot innovasjon og nullutslippsløsninger. Det bør spesifiseres i
429 programmet at slike grep vil bli vurdert i den varslede Stortingsmeldingen om sektoren, f.eks gjennom
430 et nytt kulepunkt på linje 418 "Gjennomføre endringer i petroleums-skatteordningen, med virkning fra 1
431 januar 2023, som bidrar til at petroleumsnæringen får incentiver til å fokusere sine unike ressurser,
432 kompetanse og arbeidskraft mot lav- og nullutslippsløsninger og bidrar til redusert olje- og
433 gassavhengighet i norsk økonomi, samt sikrer at investeringer som er ulønnsomme før skatt ikke blir
434 lønnsomme etter skatt." Det bør også spesifiseres at denne meldingen skal legges frem raskt og at
435 anbefalingene implementeres senest i statsbudsjettet for 2023. På linje 547 bør det inkluderes et krav
436 om å vurdere klimarisiko ved investeringsbeslutninger.

437 • VI) Etablere utvalg for å stake ut kursen for norsk landbruk, havbruk og fiskeri. Dette feltet
438 står overfor særskilte utfordringer framover – både for å opprettholde verdiskaping i distrikts-Norge, og
439 for å nå helse-, klima- og naturmål. Denne typen utfordringer har vi i Norge gode tradisjoner for å
440 håndtere i brede politiske forlik. Vi foreslår at det nedsettes et bredt sammensatt utvalg med mandat til
441 å utvikle en reform for en helhetlig og bærekraftig land-, fiskeri og havbrukspolitikk. Mandatet skal slå
442 fast at både klima-, miljø- og helsepolitiske mål skal nås samtidig som sysselsettingen i næringene
443 opprettholdes eller økes. De totale offentlige inntektene til næringene økes, men virkemiddelbruken
444 justeres for å sikre at det leveres på de nevnte målene. Samtidig skal grønn næringsvekst fremmes
445 gjennom distriktsstøtte og å innføre en naturfinansiering, der like store områder som bygges ned,
446 restaureres. Det bør også slås fast at biodrivstoff som produseres og/eller brukes i Norge ikke
447 konkurrerer med jordbruk og natur om dyrkbart areal, direkte eller indirekte, Norge eller i utlandet.

448 • VII) Styrk internasjonal klimapolitikk som utenrikspolitisk hovedprioritet. Utkastet er et løft for
449 klima- og naturpolitikken stilling i norsk utenrikspolitikk. Likevel bør teksten styrkes ytterligere på
450 områder som er avgjørende for global grønn omstilling. Spesielt gjelder dette kursen videre for SPU
451 og vilje til å fremme klima- og naturhensyn i handelspolitikken. Endelig bør vi ta internasjonalt
452 lederskap om en drastisk økning i kommersielle investeringer i fornybar energi i utviklingsland og
453 fremvoksende økonomier, og to storsatsinger innenfor bistanden på henholdsvis ren energi og tropisk
454 skog. Sikkerhetsrådsplassen bør brukes aktivt, ikke minst for å fremme økt forståelse for den
455 trusselen klimaendringer og tap av natur utgjør mot global sikkerhet og stabilitet.

Flere og mer konkrete forslag til tiltak under hver av disse overskriftene er beskrevet i vedlegg 1. Se kap 3.6.

3.2.3. Uttalelse vedrørende hjemmekontor // Fagbevegelsens partilag

Det som startet som å jobbe hjemmefra, da pandemien ble et faktum, har for mange endt opp med å bli den nye normalen. Å jobbe hjemmefra har mer eller mindre blitt en permanent løsning for mange. Hjemmekontor har vært praktisert lenge, men grunnet pandemien har omfanget av hjemmekontor økt betraktelig. Det er et riktig og viktig grep, men samtidig aktualiserer det en debatt om arbeidstakere sine rettigheter og behov som enten blir pålagt eller frivillig ønsker hjemmekontor.

En undersøkelse viser at arbeidstakere sparer gjennomsnittlig 3,5 timer i reisetid ved hjemmekontor, men på den andre siden viser samme undersøkelse at arbeidstakere bruker i gjennomsnittlig 42 minutter mer i uken på arbeid. Ansatte må bli kompensert for merarbeidet i kroner og øre, men det må også sees i sammenheng med skillet mellom jobb og fritid.

På en fysisk arbeidsplass er dette skillet tydeligere. For mange er man ferdig på jobb når man forlater arbeidsplassen. Med hjemmekontor kan det oppleves som at dette skillet blir betydelig redusert. For noen kan det sikkert oppleves som fleksibelt, men dette må sees i en større sammenheng.

Arbeidsgiver har ansvar for at arbeidstakerne er sikret et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykisk. Når det er utstrakt bruk av hjemmekontor bidrar det også til at flere jobber alene. Å jobbe alene kan være belastende, og det er derfor viktig at det legges til rette for at medarbeidere har kontakt med kolleger. De ulike hjemmekontorene har stor variasjon i utforming, og det er ikke alle som har hjem som er dimensjonert for full tilrettelegging av hjemmekontor, for eksempel at det avsettes eget rom. Mange jobber fra steder som vil kunne gi helseplager fordi det ikke er plass til tilrettelegging i form av kontorpult, kontorstol, lys, inneklima mv. Arbeidstakere sine behov knyttet til hjemmekontor skal ivaretas av arbeidsgiver, akkurat slik de behovene blir ivaretatt på den ordinære arbeidsplassen.

Oslo Arbeiderparti vil at:

- Arbeidstakere skal få kompensert for merarbeid som blir utført ved hjemmekontor
- Arbeidstakere sine rettigheter skal ivaretas på lik linje som deres ordinære og fysiske arbeidsplass
- Arbeidstakere skal få ivaretatt sine alle HMS-behov knyttet til hjemmekontor
- Skillet mellom jobb og fritid skal ivaretas

3.3. Byutvikling

3.3.1. Nytt Oslo fengsel i innenfor Oslos bygrense // Klemetsrud Arbeiderpartilag

Bakgrunn:

Oslo fengsel er høy sikkerhets fengsel for menn, og har kapasitet på 242 fengselsplasser, og det er om lag 220 faste ansatte som jobber ved fengslet, og i tillegg kommer ansatte ved importerte tjenester som helseavdelingen og voksenopplæring. Totalt er det om lag 260 ansatte som jobber ved fengselet. Fengslet er lokalisert på Tøyen/Grønland.

I 2017 ble avdeling A, også kjent som Botsfengslet, inngang fra Grønlandsleiret, stengt grunnet den byggetekniske tilstanden. Den gangen var kapasiteten ca 400 fengselsplasser.

Den byggetekniske tilstanden til avdeling B, inngang fra Åkebergveien, er såpass kritisk tilstand at det haster med å enten å rehabilitere dagens bygninger eller eventuelt bygge et nytt fengsel et annet sted i Oslo.

Et fengsel er en del av infrastrukturen til en storby. At byens innbyggere får sone straffen i nærheten av sitt eget hjemsted er av betydning. Både for dem og for deres pårørende, samt at det har innvirkning på frivillige aktører og deres mulighet til å bidra inn mot straffegjennomføringen og tilbakeføringen.

Derfor er det vesentlig at nytt Oslo fengsel bygges innenfor Oslos bygrense.

Forslag:

Et nytt Oslo fengsel blir plassert innenfor Oslos bygrense

3.4. Internasjonal politikk og forsvar

3.4.1. Arbeiderpartiet må anskueliggjøre forsvarspaktens politiske innhold ovenfor land som Polen, Ungarn og Tyrkia // Bygdøy-Frogner Arbeiderpartilag

Bakgrunn

Nato er en forsvarspakt som ble undertegnet 4. april 1949. Signatarstatene har ikke bare blitt enige om en forsvarspakt, hvor prinsippet en for alle, alle for en, gjelder, men også et grunnleggende samarbeide basert på våre universale verdier nedfelt i FN traktaten. Disse basale grunnleggende verdier er nedfelt spesifikt i paragrafene 1 og 2, som er akseptert og godkjent av alliansens deltaker nasjoner.

EU jobber analogt med å iverksette sanksjoner ovenfor Polen og Ungarn iht unionens regelverk.

For ordens skyld lyder innledningen og paragrafene 1 og 2 som følger:

De stater som er parter i denne traktat bekrefter påny sin tro på formålene og grunnsetningene for De forente nasjoners pakt og sitt ønske om å leve i fred med alle folk og alle regjeringer. De er besluttet på å trygge sine folks frihet, felles kulturarv og sivilisasjon, som er bygd på grunnsetningene om folkestyre, individets frihet og rettens herredømme. De søker å fremme stabilitet og velferd i det nord-atlantiske område. De er besluttet på å forene sine anstrengelser for kollektivt forsvar og for å bevare fred og sikkerhet. De er derfor blitt enige om denne traktat for det nord-atlantiske område:

Artikkel 1

Partene forplikter seg til, som fastslått i De forente nasjoners pakt, å bilegge enhver mellomfolkelig tvist som de måtte bli innblandet i, ved fredelige midler på en slik måte at mellomfolkelig fred og sikkerhet og rettferd ikke blir satt i fare, og i sine mellomfolkelige forhold å avholde seg fra trussel om eller bruk av makt på noen måte som ikke er i samsvar med formålene for De forente nasjoner.

Artikkel 2

Partene vil bidra til den videre utvikling av fredelige og vennskapelige mellomfolkelige forhold ved å styrke sine frie institusjoner, ved å skape enda bedre forståelse av de grunnsetninger som disse institusjoner bygger på, og ved å fremme vilkårene for stabilitet og velferd. De vil søke å fjerne konfliktstoff i sin mellomfolkelige, økonomiske politikk, og vil oppmuntre økonomisk samarbeid seg imellom.

Arbeiderpartiet ønsker;

- å bevisstgjøre våre nye alliansepartnere i øst Europa og Tyrkia om hvilke forpliktelser som ligger i traktatens innledning og paragrafene 1 og 2, og at traktaten ikke er et ta selv bord.

- sammen med våre sosialdemokratiske venner i EU benytte avtalens innhold for å understreke at vi står sammen med EU i dets uro over utviklingene i bla EU landene Polen og Ungarn

- Arbeiderpartiet benytter seg av sine ressurser og sitt internasjonale nettverk til å øve press på tyrkiske myndigheter i å etterleve hva de har godtatt for å være en likeverdig partner innen Nato alliansen.

3.4.2. Norge må støtte FNs vedtak om FORBUD MOT ATOMVÅPEN // Bygdøy-Frogner Arbeiderpartilag

Under hele den "kalde krigen" håndhevet Norge et forbud mot stasjonering av fremmede tropper i fredstid, i henhold til Grunnloven. Dette ble kalt vår basepolitikk, og var utvilsomt et vellykket bidrag til å minske spenningen i Europa, og spesielt i nordområdene. Det er nå gitt samtykke til mer eller mindre permanent plassering av militære fra NATO-land i Norge.

Dette er ikke nødvendig for norske sikkerhetsinteresser, og er et negativt bidrag til arbeidet med å skape gode relasjoner til alle våre naboland. Norge bør derfor gå tilbake til den tillitvekkende basepolitikk som tidligere gjaldt.

2

Områdene nord for de amerikanske og europeisk-asiatiske kontinenter har i stor grad vært skjermet for militære installasjoner og militær virksomhet, selv under den kalde krigen. Av områder Norge styrer, gjelder dette for Svalbard ifølge Svalbardtraktaten, Jan Mayen og Bjørnøya, kystene rundt disse og norske kontinentalsokkelområder.

Med økte muligheter for isfri transport på grunn av klimaendring, og bedre muligheter for fangst, fiske og utnytting av havgrunnen, kan denne skjermingen komme i fare. Norge må derfor arbeide for at havrettskonvensjonen, som nesten alle land har sluttet seg til, blir håndhevet effektivt. Videre må Norge fortsette arbeidet for at det ikke skal komme militære installasjoner i området, f.eks. ved stasjonering av troppestyrker.

3

Atomvåpentrukselen er i dag større enn på lenge, og atomvåpenstatene ignorerer sine forpliktelser til å ruste ned. Vi ser i stedet økte spenninger og tilløp til nytt atomvåpenkappløp. Norsk sikkerhetsstrategi omfatter i dag atomvåpen. Atomvåpen er i strid med internasjonal humanitærrett, som forbyr våpen som ikke skiller mellom sivile og stridende, og som medfører uforholdsmessig skade.

Et klart flertall av Norges befolkning støtter FNs forbud mot atomvåpen. Norge bør derfor slutte seg til dette forbudet, som i dag er signert av 80 og ratifisert av 50 land (24.10.20 og vil tre i kraft 22. januar 2021). En slik tilslutning er ikke i strid med Atlanterhavspakten og vårt medlemsskap i NATO.

☐ Oslo Arbeiderparti støtter FNs forbud mot atomvåpen.

3.4.3. ØKT BISTAND TIL JEMEN // Internasjonalt Forum:

Oslo Arbeiderparti ber Regjeringen øke den humanitære innsatsen i Jemen og vurdere å gjøre landet til samarbeidsland for norsk bistand.

Begrunnelse:

Krigen verden har glemt, borgerkrigen i Jemen, har vart i mer enn fem år. Mer enn 100.000 mennesker er drept i interne kamper, med involvering fra Saudi-Arabia og Iran, som deltar på hver sin side i konflikten. Så langt er det vist liten vilje til å få på plass en permanent våpenhvile. Dette krigsherjede landet har i løpet av borgerkrigen fått ødelagt nesten 50 % av sine sykehus, og helsetilbudet til befolkningen er redusert til 5 % av tidligere kapasitet. Nå er Jemen hardt rammet av en ukontrollert coronapandemi. Folk i Jemen har verdens laveste immunitet og høyeste akutte sårbarhet i verden. Også derfor er befolkningen særdeles utsatt for viruset. Jemen trenger snarlig hjelp for å

617 redusere pandemien, det dreier seg om alt fra medisinsk utstyr og vernetiltak til helsepersonell og
618 frivillige, samt karantenesentre og respiratorer.

619 Norge har allerede bidratt til å avhjelpe krisen i landet. Vi ber nå Regjeringen gå inn med ytterligere
620 tiltak og gjøre Jemen til samarbeidsland for norsk bistand.

621

622 **3.4.4. STOPP KINAS UNDERTRYKKELSE AV UIGURENE // Internasjonalt** 623 **Forum**

624
625 Menneskerettighetssituasjonen for den muslimske folkegruppen uighurer og andre minoriteter i
626 Xinjiang er svært bekymringsfull. Nær 8 millioner av en befolkning på 22 millioner i Xinjiang er
627 muslimske uighurer, og menneskerettighetsorganisasjoner rapporterer om at folkegruppen utsettes for
628 grove menneskerettighetsbrudd. Mer enn en million uighurer skal være internert i fangeleirer, i det
629 kineserne kaller «omskoleringsleire». Her gis såkalt patriotisk opplæring i kinesisk kultur og språk, og
630 uighurene blir tvunget til å fordømme sin egen religion og kultur, og å sverge lojalitet til kommunismen
631 og president Xi Jinping. Mennesker sitter fanget uten tiltale og mange blir utsatt for tortur.

632 FNs Høykommisjonær for menneskerettigheter har krevd adgang til leirene, og flere land har fordømt
633 Kinas brutalitet og krevd at internasjonale observatører må gis adgang. Foreløpig har ikke kinesiske
634 myndigheter tillatt dette. Norge må aktivt utøve internasjonalt press overfor Kina, og sammen med
635 andre land søke å bygge enda bredere internasjonal oppslutning om at internasjonale observatører
636 gis adgang til Xinjiang. Norge må reagere sterkere på Kinas grove menneskerettighetsbrudd overfor
637 uighurene. Arbeiderpartiet må derfor ta ansvar for å sette uighurenes situasjon på den
638 utenrikspolitiske agenda, og å legge et sterkere press på regjeringen. Uighurene blir grovt
639 diskriminert av kinesiske myndigheter. Xinjiang er ett av verdens mest overvåkede steder hvor
640 høyteknologi brukes til å kontrollere og forfølge befolkningen. Politiet sjekker mobiltelefoner på såkalte
641 sikkerhetspunkter, det er utbredt bruk av ansiktsgjenkjenning og DNA-tester som gjør det umulig for
642 mennesker å leve fritt og utøve sin religion. Arbeiderpartiet mener at denne forfølgelsen må stoppe.

643

644 Oslo Arbeiderparti mener at:

645 - Norge må fordømme Kinas undertrykkelse og forfølgelse av den muslimske folkegruppen uighurene
646 og andre minoriteter i Xinjiang, og be Kina stoppe med grove menneskerettighetsbrudd.

647 - Norge må be Kina, både bilateralt og i samarbeid med andre land, gi FNs Høykommisær for
648 menneskerettigheter og internasjonale observatører uhindret adgang til Xinjiang og interneringsleirene

649 - Når Norge trer inn som medlem i FNs Sikkerhetsråd 1. januar 2021 må vi aktivt bruke denne
650 posisjonen til å fremme menneskerettigheter og respekt for Folkeretten

651

652

653 **3.4.5. Frihet for fengslede sosialdemokrater i Tyrkia // Bygdøy-Frogner** 654 **Arbeiderpartilag**

655
656 Bakgrunn:

657 Etter det angivelige kuppforsøket i Tyrkia 15. juli 2016 har regimet til Recep Tayyip Erdoğan beveget
658 seg langt i retning av diktatur. Mange tusener er satt i fengsel uten lov og dom, og det gjelder også
659 flere hundre politikere fra opposisjonen. Dette har gått særlig ut over Arbeiderpartiets søsterparti HDP
660 (Halkların Demokratik Partisi; Folkenes Demokratiske Parti).

661

Partiets daværende ledere, Figen Yüksekdağ og Selahattin Demirtaş, ble begge fengslet i november 2016, og har ikke sett en dag i frihet siden den gang. Det samme gjelder flere titalls ordførere og parlamentarikere fra partiet. Tyrkias fengsler er nå fulle av tidligere statsansatte, politikere, journalister, intellektuelle og tilfeldig forbipasserende som blir holdt i ufrihet på ubestemt tid.

Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg har flere ganger uttalt seg kritisk til det tyrkiske regimets behandling av opposisjonspolitikere, og flere politikere fra andre land har blitt nektet å besøke dem eller få innsyn i sakene mot dem. Fra Norge og Arbeiderpartiet har det imidlertid vært stille. Stiltiende har således både norske utenriksmyndigheter og Arbeiderpartiet akseptert fengslingen av personer som arbeider for en demokratisering i Tyrkia. Dette må det bli en slutt på. Vi må aldri bli redde for å vise vår tydelige solidaritet med demokratiforkjempere i andre land.

Forslag:

Oslo Arbeiderparti krever at:

- Norske utenriksmyndigheter benytter seg av alle de kanaler en har til disposisjon for å kreve omgående løslatelse av fengslede opposisjonspolitikere i Tyrkia.

- Norge fordømmer den autoritære utviklingen i Tyrkia i alle internasjonale og bilaterale fora.

- Arbeiderpartiet må på en tydeligere måte støtte kampen for demokratisering i Tyrkia, i samarbeid med våre søsterpartier i landet og ellers i verden.

- Arbeiderpartiet bidrar til opplysning om den autoritære utviklingen i Tyrkia til politikere og allmenheten i Norge.

- Arbeiderpartiet benytter seg av sine ressurser og sitt internasjonale nettverk til å øve press på tyrkiske myndigheter, og at vi gjør det vi kan for å kreve løslatelse av fengslede medlemmer og politikere fra vårt søsterparti HDP.

684

685 **3.4.6. Frihet for fengslede sosialdemokrater i Tyrkia // Ellingsrud** 686 **Arbeiderpartilag**

687

688

689 Bakgrunn:

690

Etter det angivelige kuppforsøket i Tyrkia 15. juli 2016 har regimet til Recep Tayyip Erdoğan beveget seg langt i retning av diktatur. Mange tusener er satt i fengsel uten lov og dom, og det gjelder også flere hundre politikere fra opposisjonen. Dette har gått særlig ut over Arbeiderpartiets søsterparti HDP (Halkların Demokratik Partisi; Folkenes Demokratiske Parti).

695

Partiets daværende ledere, Figen Yüksekdağ og Selahattin Demirtaş, ble begge fengslet i november 2016, og har ikke sett en dag i frihet siden den gang. Det samme gjelder flere titalls ordførere og parlamentarikere fra partiet. Tyrkias fengsler er nå fulle av tidligere statsansatte, politikere, journalister, intellektuelle og tilfeldig forbipasserende som blir holdt i ufrihet på ubestemt tid.

700

Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg har flere ganger uttalt seg kritisk til det tyrkiske regimets behandling av opposisjonspolitikere, og flere politikere fra andre land har blitt nektet å besøke dem eller få innsyn i sakene mot dem. Fra Norge og Arbeiderpartiet har det imidlertid vært stille. Stiltiende har både norske utenriksmyndigheter og Arbeiderpartiet akseptert fengslingen av personer som arbeider for en demokratisering i Tyrkia. Dette må det bli en slutt på. Vi må aldri være redde for å vise vår tydelige solidaritet med demokratiforkjempere i andre land.

707

708 Forslag:

709

710 Oslo Arbeiderparti krever at:

- Norske utenriksmyndigheter benytter seg av alle kanaler det har til disposisjon for å kreve omgående løslatelse av fengslede opposisjonspolitikere i Tyrkia.

- Norge fordømmer den autoritære utviklingen i Tyrkia i alle internasjonale og bilaterale fora.

- 714 - Arbeiderpartiet på en tydeligere måte støtter kampen for demokratisering i Tyrkia, i samarbeid
715 med våre søsterpartier i landet og ellers i verden.
716 - Arbeiderpartiet bidrar til opplysning om den autoritære utviklingen i Tyrkia til politikere og
717 allmenheten i Norge.
718 - Arbeiderpartiet benytter seg av sine ressurser og sitt internasjonale nettverk til å øve press på
719 tyrkiske myndigheter, og at vi gjør det vi kan for å kreve løslatelse av fengslede medlemmer og
720 politikere fra vårt søsterparti HDP.
721

722

723 **3.4.7. INTERMEDIATE NUCLEAR FORCE (INF)AVTALEN MÅ** 724 **REFORHANDLES OG GJENNOPPRETTES // Internasjonalt Forum:** 725

726 BAKGRUNN: Det skjer relativt ubemerket, men vi ser at det foregår en opprustning av
727 atomvåpenarsenalet blant verdens atommakter. Uten kontroll og avtaler blir verden et farligere sted.
728 Land med antall atomvåpen (ca tall): Russland 6850, USA 6450, Frankrike 300, Kina 280,
729 Storbritannia 215, Pakistan 150, India 140, Israel 80, Nord-Korea 20. Det vil si mellom 14000-15000
730 atomstridshoder totalt i hele verden. Det som er mest urovekkende er at INF-avtalen, fra 1988, dvs
731 landbaserte mellomdistanseraketter med 500-5500 km rekkevidde, er skrotet. Det gjør varslings tiden
732 svært kort. Med taktiske a-våpen vil sannsynlig terskelen for bruk være mye lavere. Missilene følger
733 gjerne terrenget og er dermed vanskelig å skyte ned. Russerne mener etablering av NATOs
734 missilforsvar i øst Europa var et brudd på INF avtalen og startet dermed produksjon av kryssermissilet
735 9M729. Dette fikk amerikanerne til å se på INF-avtalen fra 1988, som ikke eksisterende. Russernes
736 9M729, eller SSC-8, har en rekkevidde på mellom 480-2600 km. USA melder derfor at de vil
737 modernisere og bygge nye mellomdistanseraketter. Pr dato har USA Tomahawk, med rekkevidde
738 2500 km. Men den landbaserte versjonen ble avskaffet etter 1988. Kina, som ikke hadde signert INF-
739 avtalen, har rustet opp sitt arsenal med Dongfeng 21, som skytes ut fra mobile plattformer.
740 Rekkevidden er 2150 km. Russerne opplyser at de vil utvikle nye mellomdistanseraketter. Det samme
741 gjør altså USA og øker budsjettet kraftig. Kina viser muskler i sitt nærområde, og er heller ikke
742 underlagt noen form for kontroll relatert til en avtale. De øvrige atommaktene nevnt over har heller
743 aldri signert den skrotete INF-avtalen. Utviklingen er ytterst urovekkende og farlig!

744

745 Forslag: Norske myndigheter må arbeide internasjonalt for et forbud, og kontroll med alle landbaserte
746 mellomdistanseraketter

747

748 **3.4.8. PALESTINA – ISRAEL // Internasjonalt Forum** 749

750 Det er viktig at Norge står fast ved at det er internasjonal rett og ikke den sterkeste rett som kan
751 danne grunnlaget for en bærekraftig løsning. I pakt med Norges forpliktelser om å bidra til at 4.
752 Genèvekonvensjonen overholdes, må det offentlige avstå fra å kjøpe varer produsert i okkupert
753 palestinsk område i strid med denne konvensjonen.

754

755 **3.4.9. INTERNASJONAL RETT // Internasjonalt Forum** 756

757 Arbeiderpartiet vil:

- 758 – jobbe for at det offentlige avstår fra å kjøpe varer som er produsert ved å bryte folkeretten.
759 – jobbe for internasjonale sanksjoner mot stater som systematisk bryter folkeretten.

761

3.4.10. Norge bør slutte seg til FNs atomvåpenforbud // AUF i Oslo

762

763

764 Atomvåpen utgjør en eksistensiell trussel for mennesker og miljø. Med økende spenning, et kontroll-
765 og nedrustningsregime som rakner og atomvåpenstatenes enorme investeringer i modernisering og
766 utvikling av egne atomvåpenarsenaler, øker faren for bruk av atomvåpen.

767

768 Enhver bruk av atomvåpen, enten det er med hensikt eller en ulykke, vil ha katastrofale humanitære
769 og miljømessige konsekvenser. Skadene ved vil være så omfattende og strålingsfaren så stor at ingen
770 vil kunne gi nødvendig hjelp. Den eneste måten å sikre at atomvåpen aldri brukes, er å avskaffe disse
771 masseødelegglesesvåpnene.

772 50 stater har ratifisert FN-traktaten som forbyr atomvåpen og 22. januar trer den i kraft som
773 internasjonal rett. FNs atomvåpenforbud etablerer en ny og sterkere norm mot atomvåpen, og
774 plasserer atomvåpen i samme folkerettslige kategori som kjemiske og biologiske våpen. Oslo
775 Arbeiderparti mener Norge bør bidra til å styrke den folkerettslige normen mot atomvåpen ved å løfte
776 fram de humanitære konsekvensene av atomvåpenbruk og ved å slutte seg til FN-traktaten som forbyr
777 atomvåpen.

778 Arbeiderpartiets mål er en verden fri for atomvåpen. For å oppnå det målet kan vi ikke fortsette å
779 påberope oss beskyttelse gjennom kjernefysisk avskrekking. Som NATO-medlem har Norge en
780 spesielt viktig rolle i å styrke normen mot atomvåpen. Ved å stå utenfor atomvåpenforbudet skjærer
781 vi atomvåpenstatene for press om reell og gjensidig nedrustning. Det er ingen juridiske motsetninger
782 mellom Norges NATO-medlemskap og ratifisering av FNs atomvåpenforbud.

783 Norge hadde, med Arbeiderpartiet i regjeringen, en nøkkelrolle i å fremme de humanitære
784 konsekvensene av atomvåpen internasjonalt. Nå er behovet stort for at Norge igjen løfter
785 det humanitære perspektivet.

786 Oslo Arbeiderparti vil at:

787 • Norge skal signere og ratifisere FN-traktaten som forbyr atomvåpen

788 • Norge skal ta initiativ i NATO for å få på plass de nødvendige betingelser for norsk tilslutning til FN-
789 traktaten som forbyr atomvåpen, og arbeide for at flere NATO-land slutter seg til forbudstraktaten.

790 • Norge skal fremme det humanitære perspektivet på atomvåpen- og nedrustnings spørsmål.

791

792

3.5. Antirasisme

3.5.1. Sosialdemokratisk antirasisme // Hasle kretslag av DnA, Arbeiderpartiets studentlag, Veitvet Linderud Arbeiderpartilag og Næringspolitisk forum.

Vi står midt i en #MeToo av rasisme. Enkelthistorier som før ble tiet i hjel, når endelig dagens lys. Fra homokampen og kvinnekampen vet vi at for hver historie finnes det tusener av andre som aldri blir fortalt, men heller gjemmes bort som dårlige minner bak hjemmesnekrede murer i hodene våre.

Vår jobb som politikere er å oversette disse historiene til politikk. Forebygge, spre kunnskap og bruke staten der det er behov.

Oslo Arbeiderparti vil:

1. Bygge et sterkere fellesskap der ulike mennesker møtes, blir kjent og forstår hverandre. Dette er den viktigste medisinen mot fordommer. Fellesskolen, barnehage og SFO er klassiske - samtidig progressive - Arbeiderparti-tiltak som også gagnar den antirasistiske kampen.
2. Opprettholde og verne om rasismeparagrafen. Vi er imot Frps forslag om å skrote rasismeparagrafen.
3. Sørge for at tilliten til politi og rettsvesen er høy i befolkningen, ved å jobbe aktivt med rekruttering og kompetanse.
4. Jobbe mot etnisk profilering og jobbe for at politiet utfører kontroller av utlendinger og nordmenn med ikke-norsk etnisk opprinnelse på en god måte. Vi vil prøve ut en kvitteringsordning, som kan gi oss mer kunnskap om praktisering, bruk og forebygging.
5. Jobbe for å få en adresse for rapportering og melding av opplevd rasisme, med bedre tilgjengelighet.
6. Jobbe for mer mangfold og representativitet i alle institusjoner og organisasjoner. Tersklene må fjernes, flerkulturell kompetanse må sikres og enhver institusjon med makt bør ha en egen plan for hvordan dette skal gjøres.
7. Intensivere folkehelsearbeidet. Flerkulturell kompetanse i helsevesenet og språkkompetanse i eldreomsorgen er to viktige tiltak. Minoritetspersoner har for eksempel andre helseutfordringer enn majoritetsbefolkningen, særlig med inaktivitet, diabetes, karsykdommer, traumer fra vold og konflikt, ensomhet og utenforskap. Åpenhet om barn, om oppvekst og tabusykdommer som knytter seg til seksuell og reproduktiv helse er spesielt viktig.
8. Støtte rusreformen og endre lover som slår ut diskriminerende. For eksempel i Oslo blir ungdommer oftere tatt for cannabisbruk på østkanten enn på vestkanten. Dette til tross for at det brukes mer cannabis i vestlige bydeler. Når praktiseringen av lovverket får slike konsekvenser, må vi ta en edruelig gjennomgang av systemet.
9. Slå ned på diskriminering i utelivet med strengere regler for håndheving, for eksempel ved å frata utesteder skjenkebevillingen på bakgrunn av diskriminering.
10. Jobbe for et mer inkluderende arbeidsliv gjennom et nasjonalt initiativ med partene i arbeidslivet for å sikre mangfoldskompetanse for alle som skal ansette andre.
11. Prøve ut ordninger som anonyme jobbsøknader, moderat kvotering og mentorordninger, høste erfaringene fra dette og utvikle og utvide ordninger for inkludering.
12. Jobbe for å øke andelen som er fagorganisert. Det å være organisert og ha tillitsvalgte, og ikke minst et fellesskap på arbeidsplassen som tar kampen med deg og for deg, er også viktig for å forebygge og bekjempe rasisme.
13. Skape kultur for alle. Vi trenger flere og sterkere ordninger som fremmer mangfold i kultursektoren.
14. Styrke undervisningen om rasisme og hets, herunder netthets, både på grunnskolen og videregående

- 842 15. Styrke undervisningen om rasisme og hets, herunder netthets i lærer- og politiutdanningen.
843 16. At kommuner skal få ressurser til å tilby kurs om rasisme og strukturell rasisme for ansatte i
844 kommunen.
845 17. Opprette flere hatkriminalitetsgrupper i politiet og øke bemanningen mot hatkriminalitet kraftig
846 18. Opprette nasjonalt referansebibliotek i Oslo for antirasistisk litteratur.

3.5.2. Black lives matter // AUF i Oslo

851 Det siste året har avslørt hvor omfattende rasisme er i verden og i Norge. Rasisme gjennomsyrrer
852 samfunnet, og hudfarge har betydning for hvilke muligheter man har i livet.
853 I Norge har politiet fått kritikk for å forskjellsbehandle minoriteter. Mange opplever å bli stoppet av
854 politiet uten å forstå hvorfor, og minoritetsungdom stoppes ofte og sjekkes av politiet. Et tiltak for å
855 forhindre at politiet ikke stopper folk på bakgrunn av fordommer eller rasisme er en kvitteringsordning.
856 Denne ordningen vil ta utgangspunkt i at politiet må registrere hvem de stopper, hvor og hva slags
857 kontroll det er. Et slikt system vil bidra til at politiet blir bevisst på etnisk profilering. Kvitteringen for
858 kontrollen vil også kunne brukes for at en kan ha et bevis på at man har blitt utsatt for diskriminering
859 av politiet.
860 I tillegg opplever de med minoritetsbakgrunn hets og trakassering som er rasistisk motivert. Dette
861 skjer i alle arenaer, men er særlig tydelig på nett. Det bør innføres en lov som ansvarliggjør formidlere
862 av netthets. Ved å tillate hatefulle ytringer medvirker man til trakassering. Videre bør politiet få flere
863 ressurser til å bekjempe hatkriminalitet.
864 Et annet viktig aspekt ved diskriminering som skjer i norsk offentlig rom er utelivsdiskriminering.
865 Nesten annenhver person med minoritetsbakgrunn blir nektet inngang på ulike utesteder, noe som gir
866 en følelse av utenforskap og er personlig nedverdiggende for dem det gjelder. Ingen personer skal føle
867 at de er mindre verdt på grunn av deres etnisitet, og alle skal ha samme muligheter til å nyte landets
868 uteliv.
869
870 AUF og den sosialdemokratiske bevegelsen er tuftet på ideen om at alle mennesker er like mye verdt
871 og har rett til de samme mulighetene. Vi skal aldri akseptere rasisme. Vår politikk må derfor legge til
872 rette for å bekjempe rasisme og fordommer.
873 Oslo Arbeiderparti vil:
874 • Øke statsstøtten til antirasistiske organisasjoner
875 • Styrke undervisningen om netthets både på grunnskolen og videregående
876 • Styrke undervisningen om netthets i lærer- og politiutdanningen
877 • At kommuner skal få ressurser til å tilby kurs om rasisme og strukturell rasisme for ansatte i
878 kommunen
879 • At jobbsøknader i det offentlige skal være anonyme frem til innkalling til intervju
880 • Innføre et kvitteringssystem i politiet som går ut på at man får en kvittering der det opplyses om
881 hvem som er stoppet, hvor og hva slags kontroll det er
882 • At det skal nedsettes en ny ytringsfrihetskommisjon som ser på netthets og formidleransvar
883 • Opprette flere hatkriminalitetsgrupper i politiet og øke bemanningen mot hatkriminalitet kraftig
884 • Innføre en lov som ansvarliggjør formidlere av netthets
885 • Det skal økes antall kontroller for å avdekke utelivsdiskriminering
886 • Innføre et nytt og strengere nasjonalt prikkssystem for utesteder
887 • Utesteder skal miste skjenkebevilling ved funn av diskriminering eller rasisme
888 • Flytte straffefokuset vekk fra utesteder over mot eierne som drifter dem
889 • Verne rasismeparagrafen
890 • Innføre prøveordning med kroppskamera på politibetjenter
891 • Innføre nulltoleranse for politivold, med unntak ved selvforsvar
892 • Opprette nasjonale referansebibliotek for antirasistisk litteratur på Holmlia
893 • Styrke undervisningen om rasisme og stigmatiserende holdninger i grunnskolen

3.5.3. Tiltak mot rasisme // Grønland Tøyen Gamlebyen Arbeiderpartilag

Mange opplever rasisme, diskriminering og hatytringer på jobb, skole, i idretten og på gaten i vår bydel. På sosiale medier trenger du ikke gå lenger enn i kommentarfeltet på en artikkel for å finne uttrykk som "utlendinger" og "svarting". I bydelen vår Gamle Oslo er hverdagsrasisme et stort problem. Unge i dag mangler kunnskap og åpenhet til å kunne snakke om rasisme. Og arbeidsplasser mangler gode verktøy og system for å følge opp diskriminering. Mange møter en vegg og byråkrati når de melder fra om rasisme.

Arbeiderpartiet er partiet for likestilling og inkludering: like muligheter for alle. Derfor trenger Arbeiderpartiet en tydelig politikk for å motarbeide rasisme. Vi må gå foran i å sikre tiltak som gir oss et godt kunnskapsgrunnlag og som bygger forståelse nasjonalt og lokalt om hvilke rasismeutfordringer vi har. Det er viktig at vi i programprosessen setter krav til både nasjonale og lokale tiltak.

Oslo byråd har satt i gang arbeid med handlingsplan mot hatefulle ytringer og holdninger. Det er viktig arbeid for å sette antirasisme på dagsorden og er til inspirasjon for resten av landet.

Arbeiderpartiet vil:

- Øke midler øremerket til forskning på rasisme
- Øremerke ressurser og midler til handlingsplan om rasisme
- Sikre kunnskapsgrunnlag og involvering av minoriteter til arbeidet med handlingsplan om rasisme
- Innføre kommunale diskriminerings- og inkluderingsombud
- Innføre krav til minoritetsrepresentasjon i offentlig sektor
- Styrke kompetanse om rasisme og diskriminering i fagforeningene og hos tillitsvalgte

Forslag til vedtak: Oslo AP vedtar uttalelsen og eventuelt sender uttalelsen til programkomiteen.

927 **3.6. Boligpolitikk**

928 **3.6.1. En mer rettferdig modell for rentefradrag // Grønland Tøyen**
929 **Gamlebyen Arbeiderpartilag**

930
931 Arbeiderpartiet vil:

- 932 • Fjerne rentefradraget for sekundærboliger, og vurdere en modell der boliger med store verdier
933 får laveste rentefradrag. Norske boligeiere blir subsidiert mange milliarder årlig.
934 Arbeiderpartiet ønsker at deler av denne subsidien i stedet skal gå til de som står utenfor
935 boligmarkedet i form av hjelp til å komme inn på boligmarkedet. Denne subsidien kan brukes
936 gjennom Husbanken eller gis til kommunene for å prøve ut ordninger som får unge inn på
937 boligmarkedet, som feks. leie-til-eie-løsninger.

938
939 Forslag til vedtak: Oslo AP vedtar uttalelsen og eventuelt sender uttalelsen til programkomiteen.
940
941
942

943

3.7. Forslag til programforslaget

3.7.1. Vestre Aker Arbeiderpartilag

Sak:

Innspill til utkastet til partiprogram 2021-2025, del 2, Velferd, linje 2666-2697, samfunnssikkerhet og samfunnsberedskap.

Bakgrunn:

Innretningen på programforslaget er at vi løser de store oppgavene sammen og vi ønsker oss et tillitsbasert samfunn med sterke fellesskap. Dette gjenspeiles også i kapittelet om samfunnssikkerhet og samfunnsberedskap (fra linje 2666) hvor det legges vekt på at den norske samfunnsmodellen med høy tillit og en sterk offentlig sektor danner et godt utgangspunkt for å gjøre beredskapen bedre. Men programutkastet reflekterer ikke motkreftene til dette i form av sammensatte (hybride) trusler som for eksempel kombinerer digitale angrep med påvirkningsaksjoner for å svekke tilliten til demokratiske institusjoner og skape økt polarisering i samfunnet. Dette treffer mange ulike sektorer, både private og statlige, og dagens regjering har ikke en tydelig strategi for å møte denne utfordringen og samle det formelle ansvaret for å håndtere denne type trusler.

Forslag:

Årsmøtet i Oslo Arbeiderpartiet foreslår følgende tillegg i partiprogrammet for 2021-2025 og ber partistyret sende inn dette til programkomiteen innen fristen 1. desember 2020.

Programutkastet fra linje 2666 til 2676 med forslag til utvidet setning understreket:

Samfunnssikkerhet og samfunnsberedskap

Terroren 22. juli og koronapandemien demonstrerte at selv et av verdens tryggeste samfunn er sårbart. Naturkatastrofer, terror, alvorlig kriminalitet, sammensatte (hybride) digitale angrep og pandemier er bare noen av truslene vi må beskytte oss bedre mot i tiden som kommer.

Den norske samfunnsmodellen med høy tillit og en sterk offentlig sektor danner et godt utgangspunkt for å gjøre beredskapen bedre. Vi stoler på hverandre, vi stiller opp for hverandre i kriser, og vi har et sterkt fellesskap som både kan forebygge og beskytte oss mot trusler. Vi har også sterke lokalsamfunn med arbeidsplasser, lokalt brann- og redningsvesen og gode velferdstjenester i hele landet. Dette utgjør den kanskje viktigste beredskapsressursen vi har.

Forslag til nytt avsnitt fra linje 2676:

Men den norske samfunnsmodellen kan bli satt under press gjennom et hybrid trusselbilde hvor tradisjonell militærmakt erstattes eller suppleres med digitale angrep og forsøk på ulike former for påvirkningsaksjoner for å skape ustabilitet og svekke tilliten til statlige institusjoner og demokratiske prosesser. Arbeidet med å møte denne type sammensatte trusler er i dag fordelt på ulike departementer og etater uten at det formelle ansvaret er tydelig samlet et sted.

Programutkastet fra linje 2690 til 2696, med forslag til nytt kulepunkt understreket.

For å sørge for bedre samhandling og helhet i beredskapsarbeidet vil Arbeiderpartiet:

- Nedsette en totalberedskapskommisjon som blant annet skal vurdere:
 - Bedre tilgang til risiko- og sårbarhetsanalyser som ser beredskapen under ett.
 - Hvordan de ulike departementenes beredskapsressurser kan samarbeide bedre.
 - Hvordan arbeidet mot sammensatte (hybride) trusler kan samles og bli tydeliggjort som en del av vår nasjonale beredskap.

3.7.2. Bekkelaget arbeiderpartilag

Originaltekst:

- 2179 Vurdere forsøk med egen psykiatriambulansetjeneste for å avlaste den
- 2180 vanlige ambulansetjenesten

Vår kommentar:

- 1000 Denne tjenesten finnes alt i Bergen, og har gjort det i mange år. Antakelig finnes den også andre
1001 steder. Vi foreslår derfor punktet endret til:
1002 • 2179 Utvide psykiatriambulansetjenesten for å avlaste den
1003 • 2180 vanlige ambulansetjenesten der dette er hensiktsmessig.

3.7.3. Forum for grønn vekst.

- 1009 Vi anser at følgende justeringer vil kunne styrke programmet ytterligere (tallene henviser til
1010 linjenummer i utkastet):
- 1011 98 Vi ville unngått å referere til korona-krisen i fortid. Den kan godt være presens også på
1012 valgdagen. Alternativ tekst "Koronakrisen har nok en gang vist oss".
- 1013 107 Vi vil anbefale å inkludere også tap av natur sammen med klima her.
- 1014 126 Tilsvarende her – utslipp av klimagasser "og tap av natur og biologisk mangfold"
- 1015 155 Burde ikke vårt ønske om tilstramming av 2030-målene inngå her?
- 1016 157 Rettferdig er viktig, effektiv er like viktig. Vi foreslår "Vi trenger en rettferdig og effektiv
1017 klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber."
- 1018 167 Jobben med å gjøre sokkelen utslippsfri bør også gi teknologiutvikling. "..., på en måte som
1019 også bidrar til utvikling av ny teknologi."
- 1020 215 Arbeiderpartiet vil-delen av økonomikapitlet inkluderer ingenting om bruk av disse
1021 virkemidlene for å nå klima- og naturmål. Som et minimum oppfordrer vi til å inkludere et
1022 oppsummerende punkt: "Øke CO2-avgiften raskt og forutsigbart for å bidra til å nå klimamålene, og
1023 kontinuerlig evaluere effektiv bruk av skatte- og avgiftssystemet for å nå klima- og naturmål."
- 1024 237 Legg til på slutten av setningen "... og for klima- og natur."
- 1025 248 Legg til på slutten av setningen "... samtidig som klima- og naturhensyn ivaretas fullt ut."
- 1026 256 Legg til på slutten av setningen "... og ivaretar klima- og naturhensyn best mulig."
- 1027 270 Vi anbefaler at det vurderes å legge til et punkt under 'Arbeiderpartiet vil' om SPU, a la
1028 "Anmode Norges Bank om å utrede tilnærming til og konsekvensene av å gjøre SPUs
1029 investeringsportefølje fullt ut kompatibel med klimamålene i Paris-avtalen samt globale natur- og
1030 biomangfoldsmål innen 2030."
- 1031 274 legg til "klima- og naturrisiko"
- 1032 288 legg til på slutten av siste setning, "på en måte som bidrar til at vi når klima- og naturmålene
1033 og utnytter de enorme mulighetene som ligger i grønn omstilling av økonomien."
- 1034 304 oppsummeringen av hva grønn omstilling fordrer bør inkludere ", effektive regulatoriske og
1035 økonomiske incentiver"
- 1036 318 Legg til ny setning til slutt: "Klimagassutslippene skal ned og natur og biologisk mangfold
1037 bevares og gjenoppbygges."
- 1038 360 Nytt punkt: Stille krav til obligatorisk klimarisikorapportering i tråd med TCFD-standard, for alle
1039 norske selskaper.
- 1040 370 Legg til etter statlig eierskap "og offentlige innkjøp"

- 1060
1061 378 Legg til nytt kulepunkt: Et regulerings-, avgifts- og skatteregime som fremmer industri og
1062 produkter som bidrar til lave klimagassutslipp og vern av natur.
1063
- 1064 418 Legg til nytt kulepunkt: Gjennomføre endringer i petroleumsskatteregimet, med virkning fra 1
1065 januar 2023, som bidrar til at petroleumsnæringen får incentiver til å fokusere sine unike ressurser,
1066 kompetanse og arbeidskraft mot lav- og nullutslippsløsninger og bidrar til redusert olje- og
1067 gassavhengighet i norsk økonomi. [Formuleringene her må ses i sammenheng med de foreslåtte
1068 formuleringene under iii) på linje 528, se nedenfor.]
1069
- 1070 492-567 Underkapitlet om olje, gass og leverandørindustrien inneholder mye bra. Punktet om
1071 en Stortingsmelding er viktig. Vi foreslår to justeringer i dette punktet:
1072 521 "I løpet av 2022 legge frem...." [Det er viktig å fastslå at dette arbeidet har prioritet og ikke vil
1073 trekke ut i tid.]
1074 528 Nytt underpunkt: Vurdere, i tråd med anbefalingene fra det bredt sammensatte
1075 Klimaomstillingsutvalget, å i) begrense tildelingen av nye lisenser, ii) innføre krav om stresstesting av
1076 klimarisiko i plan for utbygging og drift (PUD) i sektoren, iii) justere petroleumsskatten for å unngå at
1077 investeringer som er potensielt ulønnsomme før skatt blir lønnsomme etter skatt, iv) innføre
1078 omstillingsavgift på produksjon på norsk sokkel for å fremme omstilling og lavutslippsteknologi og v)
1079 fjerne leterefusjonsordningen.
1080
- 1081 540 Kommentar: Det er positivt at det stilles krav til at norsk olje- og gassproduksjon skal ha lave
1082 klimagassutslipp. Samtidig er det viktig at økte krav til utslippsreduksjoner i olje- og gassnæringen
1083 også bidrar til ny næringsutvikling og grønn omstilling. Olje- og gassnæringen har selv satt seg et mål
1084 om 40 % absolutte utslippsreduksjoner innen 2030, noe som tilsvarer en nedgang i Norges samlede
1085 utslipp på omkring 10 prosent (5,4 MtCO₂). Utskiftning av gassturbiner offshore med elektrisk kraft fra
1086 land vil være sentralt for å nå dette målet, men er ikke det eneste mulige virkemiddelet.
1087
- 1088 Når Arbeiderpartiet nå vil øke dette målet med 10 prosentpoeng, må utslippene fra næringen kuttes
1089 med ytterligere 1,35 MtCO₂ innen 2030, til totalt 6,75 MtCO₂. En slik målsetning vil kreve en
1090 omfattende industriell omstilling i en av Norges viktigste næringer. Arbeiderpartiet må derfor være
1091 tydelig på at målet om utslippskutt i størst mulig grad skal oppnås gjennom utvikling av ny grønn
1092 teknologi- og næringsutvikling i Norge.
1093
- 1094 For å sikre dette, bør det utarbeides samarbeidsavtaler mellom olje- og gassnæringen og
1095 myndighetene som sørger for at utslippskuttene oppnås på en måte som tar olje- og gassindustrien,
1096 leverandørselskapene og den norske økonomien i en grønn retning. Slike samarbeidsavtaler bør som
1097 et minimum gjelde de økte utslippskuttene på 1,35 MtCO₂ som er initiert av Arbeiderpartiet, men også
1098 i største mulig grad næringens eget mål for utslippsreduksjoner.
1099
- 1100 Et eksempel kunne være å sikre at utslippskuttene oppnås gjennom utbygging av flere pilotanlegg for
1101 flytende havvind som Hywind Tampen, som alene er anslått å gi 200 000 tCO₂ i årlige
1102 utslippsreduksjoner.
1103
- 1104 540-542 Forslag til ny formulering: Arbeiderpartiet vil, i samarbeid med næringen, sørge for at
1105 utslippene fra olje- og gassproduksjon på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto
1106 null i 2050, målt mot 2005. Utslippskuttene skal i størst mulig grad oppnås på en måte som sikrer ny,
1107 grønn nærings- og teknologiutvikling i Norge.
1108
- 1109 547 Justere punktet som følger: "... integrerer klimarisiko i sine investeringsbeslutninger og i sin..."
1110
- 1111 560 Vi støtter dissensstekstforslaget knyttet til spørsmålet om iskanten.
1112
- 1113 570 Erstatt «nesten» med «mer enn»
1114
- 1115 577 Nytt 1.ledd, 2.setning: «Lokalsamfunn og kommuner som stiller areal til disposisjon for utbygging
1116 av fornybar energi, ...»
1117

- 1118 592 Kommentar: Punktet om energi fra biomasse bør kvalifiseres, jamfør utfordringene knyttet til
1119 palmeolje i biodrivstoff. Bioenergiproduksjon bør reguleres slik at den ikke konkurrerer med
1120 matproduksjon og natur om fruktbart areal.
- 1121
- 1122 592 Tillegg til første kulepunkt: «, samt ved å legge til rette for økt satsing på energieffektivisering
1123 og smart, fleksibel energibruk».
- 1124
- 1125 593 Nytt punkt: Innføre såkalte hvite sertifikater for å gjøre det lønnsomt for folk og bedrifter over
1126 hele landet å spare energi.
- 1127
- 1128 597 Juster setningen til "...norsk vannkraftproduksjon blant annet gjennom å legge til rette for...."
- 1129
- 1130 599 Erstattes med: Utrede hvordan en kan sikre størst mulig andel norsk eierskap i vindkraftanlegg.
- 1131
- 1132 604 Erstatt «sine naturressurser» med «areal»
- 1133
- 1134 (604-617 dette kommer til å bli vedtatt før jul ifm behandling av vindkraftmeldingen, men greit å ha
1135 med for å unngå unødig bråk)
- 1136
- 1137 617/618 Nytt kulepunkt: Utrede innføring av naturressursskatt og grunnrenteskatt for vindkraft.
- 1138 619/620 Nytt kulepunkt: Sette mål om nasjonal produksjonskapasitet på 1GW havvind innen 2025 og
1139 3GW innen 2030.
- 1140
- 1141 619/620 Nytt kulepunkt: Gi Statnett ansvar for å koordinere og bygge ut strømnnett på norsk
1142 sokkel.
- 1143
- 1144 641 Nytt kulepunkt: «Starte omstillingen til et fornybart energisystem på Svalbard, ved blant annet å ta
1145 i bruk hydrogen, fornybar energiproduksjon, batteriteknologi, termisk energilagring og
1146 energieffektivisering».
- 1147
- 1148 712 Kommentar: 1) Burde denne kunne konkretiseres noe? Enten et mål for hvor mye som bør
1149 kuttes eller noen forslag til virkemidler for å oppnå det? Fond for pilotering av nullutslippsfiske e.l.? Her
1150 burde det vel kunne ligge noen næringsutviklingsmuligheter for Norge? 2) Burde det vært sagt noe
1151 om forurensing fra fiskeri: Plastutslipp, teiner og garn etc.?
- 1152
- 1153 723-840 Kommentar: Norsk landbruks-, havbruks- og fiskeripolitikk står overfor særskilte utfordringer
1154 framover – både for å opprettholde sysselsetting, bosetting og verdiskaping i distrikts-Norge, og for å
1155 nå å både helse-, klima- og naturmål. Gitt at dynamikken på rød-grønn side neppe tillater at dette
1156 håndteres i forkant av valget eller i regjeringsforhandlinger, anser vi at dette er en type tung politisk
1157 utfordring som best ivaretas gjennom en bredt sammensatt utvalgsprosess. Vi foreslår derfor at noe a
1158 la følgende tekst legges inn på egnet sted:
- 1159
- 1160 "Arbeiderpartiet vil:
- 1161 • Nedsette et partssammensatt utvalg som skal utvikle en reformagenda for en bærekraftig
1162 land-, fiskeri og havbrukspolitikk. Mandatet skal slå fast at mål innen både klima, miljø og helse I skal
1163 nås samtidig som sysselsettingen i næringene økes. De totale offentlige insentivene til næringene
1164 økes og justeres for å levere på de nevnte målene.
- 1165 • Fremme grønn næringsvekst gjennom distriktsstøtte og å innføre en naturfinansiering, der like
1166 store områder som bygges ned, restaureres.
- 1167 • Sørge for at biodrivstoff som produseres og/eller brukes i Norge ikke konkurrerer med jordbruk
1168 og natur om dyrkbart areal, direkte eller indirekte, verken i Norge eller i utlandet."
- 1169 735 legg til på slutten av setningen "og fase ut all bruk av soya fra produsenter som forårsaker
1170 tropisk avskoging innen utgangen av 2022".
- 1171
- 1172 819 Juster setningen til "Gjort riktig er økt bruk av skogen både...."
- 1173
- 1174 827 Kommentar: Under "Arbeiderpartiet vil" mangler det formuleringer både om størst mulig
1175 klimaeffekt av skogforvaltningen, og om bevaring av naturlige økosystemer og biologisk mangfold. Vi
1176 anbefaler et nytt kulepunkt til slutt, noe a la: "Norges skogforvaltning, skal gjennomføres på en måte

- 1177 som sikrer økt opptak og lagring av CO₂ på kort og mellomlang sikt samtidig som naturlige
1178 økosystemer og biologisk mangfold ivaretas."
- 1179
- 1180 Kommentar til arbeidslivskapitlet: Delen om arbeidsliv (989-1221) nevner ikke grønn omstilling i det
1181 hele tatt. Dette ser merkelig ut siden dette vil være en hovedutfordring i tiåret vi er inne i. Vi foreslår
1182 følgende tilleggstekst i innledningen:
- 1183
- 1184 995 Ny tekst: I fremtiden vil de tryggeste arbeidsplassene være natur- og klimavennlige. Dette vil
1185 fordre store endringer i norsk arbeidsliv hvor også omstillingsprosessene oppleves som trygge og
1186 rettferdige. Vi vil derfor ha en storsatsning på livslang læring (se avsnittet om det kompetente
1187 arbeidslivet), styrke partssamarbeidet, og opprette et nasjonalt råd for rettferdig omstilling for
1188 arbeidslivet. Dette rådet vil vurdere konsekvensene for arbeidstakere av virkemidlene som iverksettes
1189 for å nå klimamålene, og vil gi råd og anbefalinger om omstillingsbistand og tiltak for bedrifter og
1190 arbeidstakere slik at endringene blir så effektive, trygge og rettferdige som mulig.
- 1191
- 1192 1221 Kommentar: Vi støtter opprustning av fylkesveiene. Men språket bør kanskje differensieres
1193 slik at det gjøres klart at dette arbeidet vil prioritere områder der alternativene til veitrafikk er
1194 begrensede eller fraværende.
- 1195
- 1196 1288 erstatt "klimavennlig" med "utslippsfri"
- 1197
- 1198 1299 legg til "avansert" før "biodrivstoff" [Dette er avgjørende dersom klimaeffekten skal være reell
1199 og negative effekter for natur og matproduksjon skal unngås.]
- 1200
- 1201 1309-1311 Kommentar: Skal vi nå 55%-målet for 2030 kan vi ikke bare bruke prismekanisme for
1202 å stoppe salg av bensin og dieselbiler i 2025. Da må vi forby det. I kombinasjon med gradvis høyere
1203 avgifter på dyre el-biler, og avgiftsfritak/lave avgifter på billige el-biler, kan dette også virke sosialt
1204 utjevnende. Teksten i punktet bør bearbeides deretter.
- 1205
- 1206 1334 Bytt ut "annengenerasjons" med "avansert" (alternativt "biodrivstoff som ikke legger beslag på
1207 dyrkbart areal i konkurranse med matproduksjon eller natur, i Norge eller internasjonalt")
- 1208
- 1209 1335/1336 Nytt kulepunkt: Etablere et testsenter i Norge for utprøving av utslippsfrie fly i kommersiell
1210 trafikk
- 1211
- 1212 1336 legg inn "ha som mål å innføre de nødvendige virkemidler for at driften..."
- 1213
- 1214 1897-1927
- 1215 Forslag til nye punkter:
- 1216
- 1217 Arbeiderpartiet vil
- 1218 • Omprioritere forskningsmidler fra fossilt til fornybart for å sikre nødvendig kunnskap om
1219 hvordan Norge kan bygge en utslippsfri næringsstruktur og bærekraftige industriarbeidsplasser
1220 innenfor rammen av klimamålene.
- 1221
- 1222 • Opprette et toppforskningssenter for klimaomstilling av Norge, inkludert forskning på
1223 adferdsøkonomi, rettferdig omstilling og overgangen til en utslippsfri industri over hele landet.
- 1224
- 1225 • Opprette en Miljøfunn-ordning, på lik linje med Skattefunn, for å motivere bedrifter til å satse
1226 på FoU-prosjekter som skal redusere klimagassutslipp og negativ påvirkning på naturmangfold.
- 1227
- 1228 • Etablere en PilotS(irkulær)-ordning under Forskningsrådet for å øke den målrettede satsingen
1229 på overgangen til en sirkulær økonomi."
- 1230
- 1231 1929 Sammenfallet mellom tiltak som er bra for helse og bra for klimaet er påfallende fraværende
1232 hva angår kosthold (et kosthold som er bra for helsa er også, stort sett, bra for klimaet). Det bør
1233 påpekes i dette kapitlet. Det samme bør tilgang til ren og for en stor del uberørt natur.
- 1234

- 1235 2716-2734 Kommentar: Pandemikapitlet mangler henvisning til det stadig sterkere belegget for at
1236 ødeleggelse av natur er en – om ikke den – viktigste årsaken til pandemier, referanse bør legges inn
1237 her til ytterligere satsing på å bevare natur globalt for å begrense risikoen for fremtidige pandemier.
1238
- 1239 2858 Overskriften bør endres til "en rettferdig og effektiv ...". Kapitlet om klima- og naturmangfold
1240 inneholder mye bra. Det er imidlertid vanskelig å se at helheten av tiltak – i hele programmet – vil
1241 være tilstrekkelig til å levere på 55%-målet eller stoppe tapet av natur. Vi anbefaler derfor både
1242 brødtekst og "vi vil" tekst som åpner for en tilstramning av virkemiddelbruken i perioden – det er ikke tid
1243 til å vente til 2025 dersom det viser seg at utslippene ikke faller tilstrekkelig raskt. Vi foreslår et nytt
1244 kulepunkt under "Arbeiderpartiet vil: "At virkemiddelbruken i klima- og naturpolitikken vurderes
1245 løpende gjennom perioden, og raskt strammes til dersom det blir klart at de ønskede resultater ikke
1246 oppnås raskt nok."
1247
- 1248 2885-2886 Kommentar: Legg til tekst om at vi vil legge grunnlaget for nye næringer som kan stå på
1249 skuldrene til vår mest teknologisk avanserte og innovative næring i dag, nemlig petroleumsbransjen.
1250
- 1251 2893 Foreslår justering til "Det aller viktigste vi kan gjøre for et bærekraftig fellesskap, ved siden av
1252 raskt å kutte utslipp av klimagasser og verne natur og biologisk mangfold, er å..."
1253
- 1254 2913 Kommentar: Det bør klargjøres hvor mye man ønsker å kutte i Norge se f.eks. den svenske
1255 målsetningen som både sier noe om hvor mye man skal kutte i samarbeid med EU og hvor mye av de
1256 svenske utslippene som skal kuttes.
1257
- 1258 2919 Kommentar: Punktet om økning av CO2-avgiften er bra, men det må en større umiddelbar
1259 økning til om det skal bite i nærtid. I tillegg må det gjøres klart at avgiftsøkningene skal omfatte alle
1260 utslipp utenfor kvotepliktig sektor, og at økningen skal vedvare til 2050. Vi anbefaler også at det
1261 fastslås at en hensiktsmessig modell for Karbonavgift til Fordeling skal utredes raskt og – med mindre
1262 svært tungtveiende argumenter i mot fremkommer av utredningen – implementeres senest fra 1
1263 januar 2023.
1264
- 1265 Vi foreslår justering i nåværende punkt som følger: "... øke CO2-avgiften i hele ikke-kvotepliktig
1266 sektor, først opp til 1200 kroner med virkning fra 1 januar 2022, og deretter med 10 prosent... fram til
1267 2050"
1268
- 1269 Og ny tekst til slutt i nåværende punkt, som følger: "Hensiktsmessige modeller for Karbonavgift til
1270 Fordeling utredes, og implementeres – med mindre utredningen avslører svært tungtveiende
1271 argumenter mot alle relevante tilnærminger – med virkning senest fra 1 januar 2023."
1272
- 1273 2922- 2926 Kommentar: Veldig positivt – vi tror det er nyttig å se på hver næring for seg når man skal
1274 utarbeide mål og virkemidler. Sektorvise mål og virkemidler kan være gunstig for å lykkes og bør
1275 nevnes. (Det er uklart her hvilket klassifiseringssystem det refereres til.)
1276
- 1277 2937 Juster setning "sterkere – både nasjonalt og internasjonalt – i offentlige"
1278
- 1279 linje 2942 nytt punkt: Styrke satsningen på forskning og utvikling knyttet til miljø- og klimavennlig
1280 framstilling av animalske proteiner til mat i bioreaktorer, blant annet basert på restprodukter og avfall
1281 fra dagens norske matproduksjon.
1282
- 1283 Begrunnelse: Den globale etterspørselen etter proteiner, særlig i form av kjøtt og kjøttprodukter,
1284 representerer et av verdens største miljø- og klimaproblemer. I takt med et økende velstandsnivå blant
1285 annet i folkerike land som Kina og India er denne etterspørselen, og de tilhørende problemene, ventet
1286 å øke kraftig i årene som kommer. Kunstig framstilling av animalske proteiner kan bli en nøkkel til å
1287 løse dette problemet. Norge har sterke fagmiljøer og gode forutsetninger for å ta en lederrolle
1288 internasjonalt innen trygg, bærekraftig produksjon av animalske proteiner til mat. En slik satsning kan
1289 legge til rette for nye, kompetansetunge arbeidsplasser i Norge og samtidig bidra til å løse en av de
1290 største utfordringene kloden står overfor.
1291
- 1292 2944 UKLART PUNKT
1293

- 1294 2946 Nytt punkt: "Innføre forsøksordninger med karbonavgift til fordeling som kan sikre at
1295 klimatiltakene kan komme folk over hele landet til gode."
1296
- 1297 2953-2998 Kommentar: Her kunne det med fordel ha vært sagt noe mer om hvordan vi skal gå frem
1298 for å sikre nærings- og industriutvikling knyttet til sirkulærøkonomien Norge: mest krav og avgifter, lite
1299 om strategiske satsningsområder (f.eks. batterier o.l.). Trolig behov for en strategisk kartlegging av
1300 hvor Norge har komparative fortrinn
1301
1302
1303
- 1304 3036 juster slutten av setningen "av natur her hjemme, og bidra tungt til det samme internasjonalt."
1305
1306 3044 erstatt "aktivt" med "fullt ut"
1307
- 1308 3067 juster til "karbonlagre som skog – herunder øke rotasjonstiden i skogbruket –myrer..." Stryk
1309 øke rotasjonstiden i skogbruket i slutten av setningen.
1310
- 1311 3294 Kommentar: Det kunne vært nyttig å spesifisere nordområdenes komparative fortrinn mht
1312 grønne jobber. Et veldig viktig poeng som det er verdt å bruke noen ord på å underbygge.
1313
- 1314 3739 Kommentar: Underkapitlet om urfolk og nasjonale minoriteter bør inneholde en setning om at
1315 Norge gjennom klima- og skogsatsingen har vært en særdeles viktig bidragsyter til å sikre
1316 landrettigheter for urfolksgrupper i tropiske skogland, og styrke urfolksgruppers og myndigheters evne
1317 og vilje til å sikre at disse rettighetene håndheves, og at dette arbeidet bør videreføres og gjerne
1318 intensiveres ytterligere, jamfør tekstforslag i bistandskapitlet.
1319
- 1320 4111 Legg til tekst til slutt i setningen: "... internasjonal stabilitet, og når vi ikke klimamålene i Paris-
1321 avtalen vil konsekvensene for stabilitet og sikkerhet bli katastrofale."
1322
- 1323 4120 juster til "klima- og naturpolitikken"
1324
- 1325 4179 legg til kulepunkt under "Arbeiderpartiet vil": "Bidra – blant annet ved at både statsminister,
1326 utenriksminister og forsvarsminister prioriterer dette i sitt internasjonale arbeid – til å sette fokus på de
1327 katastrofale sikkerhetspolitiske og geopolitiske konsekvensene av ikke å lykkes med å nå
1328 klimamålene i Paris-avtalen og stoppe og reversere tapet av natur og biologisk mangfold."
1329
- 1330 4209 Stryk setningen linje 4209-4211. Erstatt med et nytt avsnitt som følger:
1331 "Dette bør blant annet innebære et mer aktivt klima- og miljødiplomati der statsministeren og alle
1332 relevante statsråder har klima- og miljø som faste punkter i sine internasjonale samtaler, og der det
1333 gjøres aktiv bruk av sikkerhetsrådsplassen for å fremme en ambisiøs global klima- og naturpolitikk.
1334 Dette vil bl.a. inkludere at vi tar initiativet til en internasjonal koalisjon for en drastisk økning i
1335 investeringer i grønn energi og landbruk/natur i utviklingsland, blant annet gjennom strategisk bruk av
1336 offentlige midler (bistand, investeringer, offentlige innkjøp) og gjennom bærekraftige reformer i
1337 subsidier, skattefordeler og reguleringsregimer som i dag fremmer ikke-bærekraftig
1338 næringsvirksomhet. Det vil også innebære å gjøre klimabistand til hovedpilaren i utviklingspolitikken
1339 (se også "en ny solidaritets- og utviklingspolitikk" nedenfor), og aktiv innsats for en sterkere inkludering
1340 av klima- og miljøhensyn i handelspolitikken, inkludert gjennom WTO. Bærekraftig handel er
1341 avgjørende for en robust global økonomi, men i dagens situasjon er internasjonal handel en av de
1342 viktigste driverne av klima-, natur- og miljøødeleggelser."
1343
- 1344 4216 Følgende justeringer under "Arbeiderpartiet vil":
1345 4217 Juster punktet til "Gjøre Norge til en pådriver i det internasjonale klima- og naturarbeidet og
1346 gjøre klima og natur til en hovedprioritet i utenriks-, handels-, sikkerhets- og utviklingspolitikken samt
1347 internasjonal finanspolitikk, blant annet gjennom at statsministeren og alle relevante statsråder har
1348 dette høyt på sin internasjonale prioriteringsliste."
1349 4226 Juster punktet til "Sørge for at hensynet til klima og natur vektlegges sterkere i våre relasjoner
1350 med andre land, for eksempel i handelsavtaler."
1351 Legg til følgende nye punkt:
1352 "Ta initiativ til en global koalisjon for bærekraftig finans gjennom å i) styrke internasjonalt samarbeid
1353 om finansiering av bl.a grønn infrastruktur og restaurering og bevaring av natur ii) å videreutvikle

- 1354 SPU's bærekraftsprofil ytterligere (se SPU-kapitlet) og iii) gjøre klimabistand til den mest sentrale
1355 satsingen i norsk bistand (se "en ny solidaritets- og utviklingspolitikk")."
1356
- 1357 4249 Juster til "Vi må forene klima- og utviklingspolitikken. Det er ingen motsetning mellom god
1358 utviklingspolitikk og god klimapolitikk – tvert imot er de to gjensidig forsterkende og gjensidig
1359 avhengige. Vi vil derfor prioritere klimabistand gjennom to hovedsatsinger – et nytt stort initiativ for
1360 investeringer i ren energi i utviklingsland og fremvoksende økonomier, og en styrking og revitalisering
1361 av regnskogssatsingen.
1362
- 1363 4271-4278 Juster dette "vi vil" punktet i tråd med teksten om ren energi i det foreslåtte utvidede
1364 punktet som starter på linje 4249 ovenfor.
1365
- 1366 4279 Juster dette "vi vil" punktet i tråd med teksten om klima- og skogsatsingen i det foreslåtte
1367 utvidede punktet som starter på linje 4249 ovenfor.
1368
- 1369 4284 Juster punktet som følger: "... også om å etablere og gjennomføre politikk som fremmer de
1370 målsettingene vi samarbeider med dem om samt om regelmessig..."
1371
- 1372 4301 Ny setning til slutt i punktet: "Norge bør samarbeide med EU om økt ambisjonsnivå i klima- og
1373 naturpolitikken, herunder gjennom systematiske tilstramninger i kvoteregimet for å levere på EUs og
1374 Norges klimamål, tilslutning til EUs CO2-toll på varer som ikke overholder miljøstandarder, og
1375 gjennom felles innsats for økte ambisjoner og resultater i internasjonal klima- og naturpolitikk."
1376
- 1377 4311 Nytt kulepunkt under "Arbeiderpartiet vil": "Samarbeide med EU om gradvis økte ambisjoner
1378 og konsekvent implementering av EUs klimapolitikk, samt for økte ambisjoner og resultater i
1379 internasjonal klima- og naturpolitikk."
1380
- 1381 4372 Ny setning til slutt i avsnittet: "Internasjonal handel er avgjørende for vekst og
1382 fattigdomsbekjempelse, men for svake bærekraftsprinsipper gjør at internasjonal handel i dag driver
1383 en rekke uønskede utviklingstrekk, herunder store klimagassutslipp og ødeleggelse av natur. Dette
1384 må det være en prioritet for Norge å bidra til å endre."
1385
- 1386 4393 Ny leddsetning til slutt i punktet: ", og forhindre at internasjonal handel driver økte
1387 klimagassutslipp og ødeleggelse av natur."
1388
- 1389 4410 Ny setning til slutt i avsnittet: "Klimaendringer og tap av natur fører allerede til økt ustabilitet og
1390 konfliktnivå – og konsekvensene for global stabilitet dersom klimamålene i Paris-avtalen og
1391 bærekraftsmålene ikke nås vil bli svært alvorlige og med overveiende sannsynlighet føre til en
1392 dramatisk forverring av Norges internasjonale rammevilkår."
1393 Innspill til Arbeiderpartiets program fra Korsvoll Arbeiderpartilag
1394
- 1395 Under er foreløpige innspill til programmet – som vi gjerne vil at dere som er medlemmer supplerer.
1396 Om dere ikke finner riktige formuleringer kan dere skrive stikkord, med forslag til hvor det bør inn
1397 (linjenummer som står til venstre på utkastet til program). Styret kan i så fall forsøke å formulere
1398 teksten før den sendes inn.
1399
- 1400 Generell kommentar til programmet:
1401 Korsvoll Arbeiderpartilag mener at utkastet til program er godt. Det er viktig å peke på verdien av
1402 fellesskap. Vi er også enige i at behovet for organisert arbeidsliv, en aktiv klimapolitikk og en sterk
1403 velferdsstat som sikrer tjenester, uavhengig av hvem man er og hvor man bor, trekkes fram.
1404 Under gir vi våre forslag til endringer i kronologisk rekkefølge:
1405
- 1406 Linje 560-567, støtter dissens om iskanten.
1407 Linje 1220, tilleggsforslag: «Drift og vedlikehold prioriteres foran nye, større
1408 infrastrukturinvesteringer».
1409 Linje 1315, endringsforslag: «Bygge ut godsterminaler, kryssingsspor og annen nødvendig
1410 infrastruktur på jernbanen, slik at mer gods kan overføres fra vei til bane» foreslås endret til «[...] slik
1411 at mer gods kan gå på bane».
1412 Begrunnelse for endring: Regjeringens teknologiutvalg og transportvirksomhetenes godsrapport viser
1413 at det er en marginal andel av veitransporten som kan overføres til jernbane. Årsaken er at

1414 veitransport ofte blir foretrukket på kortere distanser, der det er flere stopp, eller der det er behov for
1415 hurtige leveranser. Hovedmengden av godstransporten skjer på korte distanser i byområdene, hvor
1416 jernbane ikke er konkurransedyktig. Setningen bør derfor endres slik at den også inkluderer tilbud til
1417 nye markeder, og ikke kun ser på konkurranseforholdet til veitransport.
1418 Linje 1353, endringsforslag: «[...] utbygging av vei, jernbane og kystverk» foreslås endret til «[...]
1419 utbygging av vei, jernbane, farleder og havner».
1420 Linje 1999: merknad: Korsvoll Arbeiderpartilag mener at det er svært viktig at det bygges store nok
1421 bygg med rom til behandling og pleie. Dette mener vi er et godt argument for at Arbeiderpartiet bør se
1422 nærmere på fortsatt bruk av tomten på Ullevål til sykehusformål. Dette henger også sammen med linje
1423 2075-2077 som vi støtter.
1424 Linje 2261, støtter dissens om nemdsystem i abortloven.
1425 Linje 3058-3059, endringsforslag: «[...] og legge frem en nasjonal pollinatorstrategi» foreslått endret til
1426 «[...] og følge opp den nasjonale pollinatorstrategien».
1427 Begrunnelse for endring: Det er laget en nasjonal pollinatorstrategi fra 2018 som inneholder konkrete
1428 tiltak. Faktagrunnlaget er ikke endret i vesentlig grad, så utfordringen er å følge opp en slik strategi.
1429 Linje 4153-4169, støtter dissens om atomvåpen.
1430
1431